

JAARVERSLAG
2018

UvH | UNIVERSITEIT
VOOR
HUMANISTIEK

Jaarverslag 2018
Universiteit voor Humanistiek

Inhoudsopgave Jaarverslag 2018 Universiteit voor Humanistiek

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
DEEL 1 BESTUURSVERSLAG	6
Kerncijfers.....	7
Verslag van de raad van toezicht	8
1. Het jaar 2018 in hoofdlijnen.....	15
1.1 Hoofdlijnen 2018	15
1.2 Hoofdlijnen 2018 onderwijs	16
1.3 Hoofdlijnen 2018 onderzoek en valorisatie	17
1.4 Hoofdlijnen 2018 bedrijfsvoering.....	17
2. Onderwijs	18
2.1 Ontwikkelingen in het onderwijs.....	18
2.2 Studenten	21
2.3 Kwaliteit.....	28
2.4 Internationalisering	30
3. Onderzoek en valorisatie.....	33
4. Organisatie en bedrijfsvoering	38
4.1 Medewerkers	38
4.2 Financieel beleid 2018.....	43
4.3 Vooruitzichten voor 2019 en latere jaren (continuïteitsparagraaf)	46
A1 Gegevensset	46
A2 Meerjarenbegroting	47
B1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersing- en controlesysteem	50
B2 Belangrijkste risico's en onzekerheden	51
B3 Rapportage toezichthoudend orgaan	53
DEEL 2 JAARREKENING 2018	54
1. Balans per 31 december 2018.....	55
2. Staat van baten en lasten	56
3. Kasstroomoverzicht.....	57

4. Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten over 2018	58
4.1 Algemeen.....	58
4.2 Waarderingsgrondslagen	58
4.3 Balans	64
4.4 Staat van baten en lasten	69
 DEEL 3 BIJLAGEN.....	79
1. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	80
2. Bestuur van de universiteit	83
3. Nevenfuncties leden raad van toezicht.....	85
4. Ordinariaten en bijzondere leerstoelen	87
5. Interne organisatie Universiteit voor Humanistiek	89
6. Duurzame bedrijfsvoering bij jaarverslag 2018.....	90

Voorwoord

Elke dag werken op de Universiteit voor Humanistiek bijna 100 medewerkers aan het duurzaam versterken van onderwijs en onderzoek. Dat doen wij met hart en ziel, vanuit onze gezamenlijke missie om door academisch werk bij te dragen aan een humane en zorgzame samenleving, waarin het voor iedereen mogelijk is om een zinvol leven te leiden. In ons denken over wat een humane samenleving en een zinvol leven inhoudt, worden wij geïnspireerd door het Humanisme, dat voor ons zowel een levensbeschouwing, als een politiek moreel streven is.

Wij zijn blij met de verschillende vormen van erkenning die wij in 2018 voor al dat harde werken mochten ontvangen. Erkenning voor het onderzoek kwam in de vorm van de toekenning van belangrijke subsidies, van prijzen en van uitstekende wetenschappelijke publicaties. Wij zijn daarbij bijzonder trots op de gerealiseerde toename van publicaties in open access, omdat dat aansluit op de ruime toegankelijkheid van wetenschappelijke producten, waaraan wij willen bijdragen. Wij voelden ons erkend in ons onderwijs door de prachtige resultaten die wij, voor het vijfde jaar op rij, haalden in de Nationale Studenten Enquête (NSE). Dat sterkt ons in ons streven naar excellent onderwijs, waar persoonlijkheidsvorming een sterke component van uitmaakt. Studenten herkennen en erkennen dat.

Dit is mijn laatste voorwoord als rector en voorzitter van het college van bestuur van de universiteit. Mijn tweede termijn loopt op 1 juli 2019 af. Wanneer ik dit jaarverslag lees, ben ik oprecht trots op wat de Universiteit voor Humanistiek bereikt heeft. Daarvoor danken wij als college van bestuur op deze plek alle medewerkers voor hun grote inzet. Wij danken alle studenten voor het feit dat zij ons steeds uitdagen om beter en beter te worden en voor de goede sfeer die ze in ons gezamenlijke huis brengen. Ik nodig u graag uit om in dit jaarverslag in meer detail te lezen wat de Universiteit voor Humanistiek in 2018 bereikt heeft.

Namens het college van bestuur,

Prof. dr. Gerty Lensvelt-Mulders

DEEL 1 BESTUURSVERSLAG

Kerncijfers

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Exploitatie (Bedragen x euro 1.000)									
Rijks- en overige bijdragen	4.935	5.363	5.477	5.657	5.631	5.859	5.996	6.014	6.013
Opbrengst werk voor derden	656	682	1.072	1.087	760	810	810	810	810
Exploitatie resultaat	175	411	204	46	-484	56	291	363	440
Vermogen (Bedragen x euro 1.000)									
Eigen Vermogen	5.482	5.893	6.097	6.143	5.658	5.715	6.007	6.370	6.810
Totaal Vermogen	7.469	7.351	7.748	8.057	7.572	7.629	7.921	8.284	8.724
Solvabiliteitsratio	0,73	0,80	0,79	0,76	0,75	0,75	0,76	0,77	0,78
Personeel									
Gemiddelde personeelsbezetting (FTE)	64	67	71	75	76	75	75	73	72
Totale lasten personeel in dienst	4.942	5.189	5.872	5.963	6.499	6.373	6.353	6.222	6.132
Instroom studenten									
Bachelor	55	67	62	76	80	80	80	80	80
Master Humanistiek	38	35	37	47	50	50	50	50	50
Master Zorgethiek	31	34	23	31	35	35	35	35	35
Internationale Master						pm	pm	pm	pm
Master.....						pm	pm	pm	pm
	124	136	122	154	165	165	165	165	165
Onderzoek									
Aantal Promoties	11	7	13	12	17	18	14	7	7

Verslag van de raad van toezicht

Visie op toezicht

Het bestuur van de Stichting Universiteit voor Humanistiek houdt in overeenstemming met artikel 9 van haar (vigerende) statuten als raad van toezicht controle en toezicht op de universiteit. Het bestuur, hierna te noemen de raad, neemt bij zijn optreden de regels van de Code Goed Bestuur universiteiten (2017) in acht en heeft geconstateerd dat het college van bestuur dat ook doet. In de Code Goed Bestuur, de statuten en het bestuursreglement zijn afspraken over de taak en de werkwijze van de raad opgenomen.

De raad neemt de missie van de Universiteit voor Humanistiek als uitgangspunt, zoals geformuleerd in het Strategisch Plan 2017-2021:

“De Universiteit voor Humanistiek realiseert vanuit humanistische gronden kwalitatief hoogstaand wetenschappelijk onderzoek en onderwijs de draagt daarmee bij aan een humane samenleving waarin mensen een zinvol leven kunnen leiden.”

Het Strategisch Plan geeft de richting aan voor het instellingsplan en een kwaliteitszorgsysteem dat bijdraagt om de ambities van de universiteit te realiseren.

Het toezicht is planmatig, proactief en transparant met aandacht voor het organiseren van de juiste ‘countervailing power’ passend bij de manier van werken binnen de universiteit en in verbinding met de interne stakeholders. In de relatie met het college van bestuur vinden we de rol van sparringpartner belangrijk. Daarnaast vervullen wij zorgvuldig onze statutair vastgelegde controlerende taken en onze rol als werkgever. Daarbij zijn we steeds kritisch op ons eigen functioneren.

Toezietskader

We gaan de dialoog aan met studenten, medewerkers en overige interne stakeholders.

We laten ons op verschillende manieren informeren, onder andere:

- via het college van bestuur;
- via de leerstoelhouders en directeurs;
- via de universiteitsraad;
- middels contacten met de stakeholders;
- via bezoeken aan de universiteit en bij speciale gelegenheden (informatie van medewerkers, studenten en andere belanghebbenden);
- via overleg met de externe accountant.

Uitgangspunt hierbij is het Strategisch Plan 2017-2021, waarin de ambities van het onderzoek en onderwijs in de universiteit en de hoofdlijnen van de koers zijn uitgezet. Tevens houden we toezicht op de manier waarop deze ambities en koers vormgegeven worden binnen de verschillende leerstoelen en opleidingen.

We stellen jaarlijks een jaaragenda op, afgestemd met het instellingsplan, het college van bestuur en de universiteitsraad. In de jaaragenda worden de relevante thema's opgenomen nodig voor de hierboven beschreven manier van toezicht houden. Daarbij wordt aangegeven welke informatie de raad nodig heeft en van wie de informatie afkomstig is.

De raad hecht er grote waarde aan dat zij door het college van bestuur bij strategische issues vanaf de start wordt meegenomen. Op welke wijze de raad betrokken is in de universiteit bij nieuw te vormen strategisch (deel)beleid, wordt na overleg met het college van bestuur bepaald.

Professionalisering

Wij vinden het belangrijk dat we de kennis die nodig is voor de onderwerpen in onze focus van toezicht up-to-date houden en daar besteden we aandacht aan.

Daarnaast is het van belang ons toezicht structureel te blijven verbeteren. We willen daarom stilstaan bij onze ontwikkeling als team. Als team geven we elkaar feedback op proces- en relatieniveau.

In dit verslagjaar heeft de raad in een aparte bijeenkomst het eigen functioneren als groep geëvalueerd. De vooraf gevraagde input van het college van bestuur is hierbij betrokken en de conclusies van de zelfevaluatie zijn nabesproken met het college van bestuur. In het kader van het afscheid van twee leden zijn met hen functioneringsgesprekken gevoerd.

De voorzitter van de raad heeft voorts samen met twee andere leden van de raad de jaarlijkse gesprekken met de leden van het college van bestuur gevoerd.

Werkwijze

Er wordt voor elke vergadering van de raad een agenda opgesteld door de voorzitter in overleg met het college van bestuur. Hierbij is de bestuursagenda leidend; alle toezichthouders kunnen onderwerpen aandragen bij de voorzitter. In de agenda wordt voldoende tijd ingeruimd voor de bovengenoemde focuspunten van ons toezicht in de periode 2017-2020. De raad kent de volgende commissie:

Audit- en remuneratiecommissie

De commissie houdt namens de raad van toezicht op de financiële huishouding en beheersing van de Universiteit voor Humanistiek en op de beloning van de bestuurders.

De commissie constateert dat in 2018 onder leiding van de nieuwe portefeuillehouder bedrijfsvoering in het college van bestuur, de heer C.P.M.J. de Waal RC RB MBA, flinke stappen vooruit gezet in de verbetering van de financiële beheersing en de financiële informatievoorziening. De planning- en controlcyclus sluit beter aan op de dagelijkse processen, is inzichtelijker geworden en de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van de budgethouders is versterkt. De risico's zijn beter in beeld gebracht, de monitoring is aangescherpt en er is een auditplan opgesteld. De audit- en remuneratiecommissie heeft verder geconstateerd dat in het verslagjaar 2018 de remuneratie van de leden van het college van bestuur en van de leden van de raad van toezicht binnen de financiële kaders van de WNT-3 heeft plaatsgevonden en dat deze ook in lijn was met de CAO NU. Functies en de (eventuele) vergoedingen waren niet in strijd zijn met de functie en verantwoordelijkheden van de leden van het college van bestuur binnen de Universiteit voor Humanistiek, noch in strijd met algemene, maatschappelijk gangbare normen.

Bijeenkomsten raad van toezicht

De raad is in 2018 vijf keer met het college van bestuur in vergadering bijeen geweest en twee keer met de universiteitsraad.

Belangrijke besprekpunten:

- De jaarlijkse evaluatiegesprekken met de leden van het college van bestuur;
- Het medewerkersonderzoek;
- De voorbereiding op de rectoraatswisseling in 2019;
- De jaarstukken 2017;
- De gewijzigde begroting 2018;
- Het instellingsplan 2019;
- Midterm review onderwijs en onderzoek;
- De voorbereidingen op de onderwijs- en onderzoekvisite;
- Plan van aanpak kwaliteitsafspraken;

- Diverse wisselingen in leerstoelen;
- Bestuurlijk overleg met het HV;
- Informatiebeveiligingsbeleid en privacybeleid;
- Infrastructuurplan voor de huisvesting en de ICT van de universiteit;
- Verdiepende onderdelen in de 3-jarige master;
- Het door de raad van toezicht goedgekeurde geactualiseerde treasurybeleid.

Naast de vergadering ter zelfevaluatie heeft de raad in afwezigheid van het college van bestuur gesproken met de controlerend accountant. Daarnaast heeft de raad tweemaal overleg gevoerd met de universiteitsraad.

De huidige rector professor Gerty Lensvelt-Mulders is eind juni 2019 aan het eind van haar tweede termijn. Ter voorbereiding van de werving en selectie van de nieuwe rector hebben de voorzitter en de vicevoorzitter van de raad samen gesprekken gevoerd met de leerstoelhouders, het lid van het college van bestuur, de directeur onderwijs, de directeur bedrijfsvoering, de secretaris en de voorzitter van de raad van toezicht. Mede aan de hand van deze gesprekken heeft de raad het profiel voor de nieuwe rector opgesteld.

Aan het begin van het najaar heeft de raad een benoemingsadviescommissie (BAC) samengesteld om haar te adviseren over de te benoemen nieuwe rector per medio 2019. Voorzitter van de BAC was de voorzitter van de raad van toezicht. De BAC bestond verder uit de vicevoorzitter van de raad, het lid van het college van bestuur dat niet opgevolgd wordt, de secretaris/directeur bedrijfsvoering, een vertegenwoordiger van de leerstoelhouders, een vertegenwoordiger van de personeelsgeleding van de Universiteitsraad en een vertegenwoordiger van de studentengeleding van de Universiteitsraad. De BAC heeft de procedure rond werving en selectie voortvarend ter hand genomen en voor de jaarwisseling de interne sollicitatieronde afgerond. Op advies van de BAC heeft de raad besloten de procedure in 2019 voort te zetten met een externe sollicitatieronde.

Naast de jaarlijks terugkerende thema's heeft de raad een aantal onderwerpen met het college van bestuur besproken die in 2018 actueel waren. Dit betreft onder meer

- de, naar aanleiding van het in 2017 uitgevoerde midterm review onderzoek, de inrichting van het proces van behoud en verbetering van het onderzoek, en de voorbereiding van de visitatie van het onderzoek in 2020 op de onderdelen onderzoekskwaliteit, maatschappelijke relevantie en levensvatbaarheid;
- de resultaten van de uitgevoerde midterm review onderwijs, de kwaliteitszorg voor het onderwijs, en de voorbereiding van de visitatie door de NVAO in 2019;
- de voorbereidingen tot het verlenen van eredocoraten bij het 6^e lustrum van de universiteit;
- de implementatie van de beleidsvoornemens de actualisering van het leerstoelenplan, beleidsvoornemens op het terrein van de werving van studenten en uitbreiding van het onderwijsaanbod.
- De wens van studenten uit de UR m.b.t. meer verdiepende onderdelen in de 3-jarige master. Gebleken is dat hier in studiejaar 2018 en volgende jaren aan tegemoet wordt gekomen.

Raad van toezicht

De raad is van oordeel dat hij bij het uitoefenen van zijn taak de principes van onafhankelijkheid steeds heeft nageleefd.

De heer prof. dr. J.J. Schippers was volgens het rooster van aftreden per 1 september 2018 aftredend als vicevoorzitter van de raad. Professor Schippers was benoemd op voordracht van de universiteitsraad. De universiteitsraad heeft hem, na een evaluatie van zijn functioneren, zowel door de raad van toezicht als door de universiteitsraad, voorgedragen aan de raad van toezicht voor herbenoeming voor een tweede termijn van vier jaar. Deze heeft de voordracht overgenomen en prof. Schippers voor herbenoeming aan het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond

voorgedragen. Het hoofdbestuur heeft hem per 1 september 2018 herbenoemd. De raad van toezicht heeft besloten prof. Schippers te benoemen tot vicevoorzitter.

Mevrouw drs. M. Slob heeft besloten om na het aflopen van haar eerste termijn niet te opteren voor een tweede termijn van vier jaar. De raad heeft, na een externe open wervingsprocedure en na de universiteitsraad daarover te hebben gehoord, mevrouw drs. D.M.G. Roovers aan het hoofdbestuur voorgedragen. Het hoofdbestuur heeft haar per september 2018 benoemd.

De raad van toezicht heeft de WNT norm aan de hand van de onderbouwing/ complexiteitspuntenberekening in 2018 opnieuw beoordeeld en goedgekeurd.

Samenstelling raad van toezicht

Op 31 december 2018 bestond de raad van toezicht uit de volgende leden:

- Dr. B.E. van Vucht Tijssen (voorzitter)
- Drs. M.J.A.M. Wijnhoven (portefeuillehouder financiën)
- Drs. D.M.G. Roovers
- Mr. dr. J.E. Hoitink
- Prof. dr. J.J. Schippers (vicevoorzitter)

Rooster van aftreden

Lid	Functie	Datum eerste benoeming	Termijn nr.	Datum aftreden
Mw. dr. B.E. van Vucht Tijssen	Voorzitter	1-1-2013	2	1-1-2021
Dhr. drs. M.J.A.M. Wijnhoven	Portefeuillehouder financiën en voorzitter audit & renumerationcommissie	1-6-2012	2	1-6-2020
Dhr. prof. dr. J.J. Schippers	Vicevoorzitter en lid audit & renumerationcommissie	1-5-2014	2	1-5-2022
Mw. mr. dr. J.E. Hoitink		1-9-2017	1	1-9-2021
Mw. drs. D.M.G. Roovers		1-9-2018	1	1-9-2022
Mw. drs. M. Slob		1-5-2014	1	1-9-2018

Dr. B.E. van Vucht Tijssen
Voorzitter van de raad van toezicht

Verslag van de universiteitsraad

De universiteitsraad van de Universiteit voor Humanistiek is conform artikel 9.31 WHW ingesteld als wettelijk medezeggenschapsorgaan binnen de universiteit. De rechten en plichten van de universiteitsraad zijn beschreven in de WHW en de reglementen van de universiteit. De universiteitsraad bestaat uit een studentgeleding en een personeelsgeleding van ieder vier leden die gezamenlijk vergaderen.

De universiteitsraad behartigt de belangen van studenten en medewerkers van de universiteit, binnen de haar gegeven rechten en plichten. Omdat de universiteit uit één faculteit bestaat is de universiteitsraad tevens faculteitsraad. De universiteitsraad heeft zich tot doel gesteld een transparant bestuur, kwalitatief goede besluitvorming en door de universiteit breed gedragen beleidsvorming te stimuleren en te waarborgen.

In mei 2018 zijn verkiezingen georganiseerd in verband met het aflopen van de termijn van alle leden. Drie leden zijn herkozen, drie nieuwe leden zijn aangetreden, twee zetels uit de studentgeleding zijn vacant gebleven. In overleg met het college van bestuur zijn twee oud-leden als studentassessors toegevoegd aan de universiteitsraad. De studentassessors nemen deel aan alle overleggen echter hebben zij in voorkomende gevallen geen stemrecht.

Gedurende het jaar heeft de universiteitsraad tweemaal in goede orde overleg gehad met de raad van toezicht.

De belangrijkste onderwerpen in 2018

Investeren in onderwijskwaliteit (studievoorschotmiddelen)

In nauwe samenwerking met de medezeggenschap is uitvoering gegeven aan het sectorakkoord dat het ministerie van OCW, VSNU en studentenorganisaties ISO en LSVb hebben gesloten naar aanleiding van het Regeerakkoord Rutte III. Hierin is gesteld dat de middelen die vrijkwamen door het omzetten van de studiefinanciering in een studievoorschot ten goede moeten komen aan de kwaliteit van het onderwijs.

Binnen de universiteit is een werkgroep kwaliteitsafspraken opgericht onder voorzitterschap van de directeur onderwijs waarin, naast medewerkers en docenten, afgevaardigden uit zowel opleidingscommissie als universiteitsraad zitting hebben. In het najaar is het raamwerk voor de kwaliteitsafspraken naar tevredenheid van de universiteitsraad vastgesteld. De voltallige universiteitsraad heeft hiermee, samen met de begroting 2019, ingestemd. Dezelfde werkgroep geeft sturing aan de verdere invulling en uitvoering van de plannen. In de periode 2019-2024 zal geïnvesteerd worden in onderwijsdifferentiatie (thema 4), begeleiding van studenten (thema 2), onderwijsfaciliteiten (thema 5) en docentkwaliteit (thema 6). De belangrijkste beleidsthema's zijn: voorzieningen voor studenten met een functiebeperking, vernieuwing van onderwijsmethoden, internationalisering van het onderwijs en interculturele competenties, passende digitale onderwijsfaciliteiten en docentprofessionalisering. Met de integrale betrokkenheid van de medezeggenschap en met name ook het aandeel van de studentleden daarin wordt het sectorakkoord voluit recht gedaan. De uitvoering komt pas de komende jaren en de medezeggenschap heeft daarin een belangrijke rol.

Onderwijs en onderzoek

De universiteitsraad heeft ingestemd met de onderwijs- en examenregelingen 2018-2019 en het herziene studentenstatuut. Daarnaast is uitvoerig en succesvol geadviseerd over een nieuwe onderwijsvisie en het daarmee samenhangende toetsbeleid. Hiermee zijn belangrijke stappen gezet in de actualisatie en ontwikkeling van de opleidingen.

De universiteitsraad heeft geadviseerd over de hoofdlijnen van het onderzoeksprogramma 2019-2021.

Begroting

De universiteitsraad heeft geconstateerd dat de universiteit investeert in de toekomst. De universiteitsraad is het met het college van bestuur eens dat vernieuwing en verbreding kansen biedt voor de toekomst om de missie breder uit te dragen en op een bestendiger bestaan voor de universiteit. Tegelijk zijn er ook onzekerheden: veranderingen in de bekostiging (vooral betreffende de promoties). Toenemende vaste lasten, in het bijzonder personeelslasten, kunnen na 2023 zwaar gaan drukken op de begroting als de inkomsten onvoldoende meegroeien. De universiteitsraad beschouwt het beleid dat uit jaarplan en begroting spreekt daarom als risicovol op de langere termijn. Maar een behoudend beleid zou ook risico's met zich meebrengen, en minder kansen. De begroting 2019 kent een tekort dat in de komende jaren wordt gecompenseerd. Er zijn ruim voldoende reserves. De universiteitsraad heeft ingestemd met de (meerjaren)begroting 2019-2023.

Privacyreglement in het kader van de AVG

In het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is een nieuw privacyreglement opgesteld. De universiteitsraad heeft onder voorwaarden ingestemd met het reglement voor de duur van een jaar. In de eerste helft van 2019 komt het reglement opnieuw ter tafel.

Medezeggenschapsreglement

Naar aanleiding van de in 2017 herziene statuten en het bestuurs- en beheersreglement is ook het medezeggenschapsreglement herzien. Ook de compensatie is herzien. Medewerkers krijgen meer tijd voor hun medezeggenschapstaken en studentleden ontvangen een ruimere vergoeding.

De samenstelling van de universiteitsraad

Op 31 december 2018 bestond de universiteitsraad uit de volgende leden:

- De personeelsgeleding: Roeland Troost (voorzitter), dr. Robert van Boeschoten (vicevoorzitter), dr. Alistair Niemeijer, dr. Femmianne Bredewold
- De studentengeleding: Iana Hilhorst, Ruben Habekotté, Robin Copier (student assessor), Sylwin Cornielje (student assessor)
- Ondersteuning: Anja Reterink (ambtelijk secretaris)

Overzicht vergaderstukken ter instemming / advies

document	datum	status	datum uitkomst	uitkomst
Studentenstatuut 2017-2018	20-2	ter instemming	17-10	ingestemd onder voorwaarden
Medezeggenschapsreglement	18-4	ter instemming	22-5	ingestemd met vragen
OER	9-5	ter instemming	11-6	ingestemd onder voorwaarden
Privacyreglement	17-4	ter instemming	20-5	ingestemd onder voorwaarden
Aanpassing begroting 2018	1-6	ter instemming	11-6	ingestemd
Onderzoeksprogramma UvH	30-8	ter advies	28-9	geadviseerd
Instellingsjaarplan en begroting	17-10	instemming op hoofdlijnen van de begroting, verder advies	5-12	ingestemd / geadviseerd
Regels en reglementen examencommissie	17-10	advies	23-10	geadviseerd (mondeling)
Onderwijsvisie	9-11	ter advies	6-12	geadviseerd
Toetsbeleid	9-11	ter advies	6-12	geadviseerd
Notitie kwaliteitsafspraken	9-11	ter instemming	5-12	ingestemd
Reglement inschrijving	28-11	ter instemming	5-12	ingestemd

1. Het jaar 2018 in hoofdlijnen

In 2017 zijn de plannen voor een nieuwe, transparantere planning & control-cyclus vastgesteld. Deze nieuwe, meer geïntegreerde aanpak maakt het beter mogelijk tot tussentijdse bijstellingen te komen met als doel beter in staat te zijn om het Strategisch Plan uit te voeren. Het Instellingsjaarplan 2018 en de (meerjaren)begroting 2018-2023 gaf hieraan een nadere uitwerking. Het voorliggende jaarverslag 2018 sluit aan op deze aanpak. In dit eerste hoofdstuk richten we ons op de hoofdlijnen van het verslag als geheel, op onderzoek, op onderwijs en ten slotte op de bedrijfsvoering. In de daarna volgende hoofdstukken volgt een verdere uitwerking.

1.1 Hoofdlijnen 2018

Missie

De Universiteit voor Humanistiek realiseert vanuit humanistische grondwaarden kwalitatief hoogstaand wetenschappelijk onderzoek en onderwijs en draagt daarmee bij aan een humane samenleving waarin alle mensen een zinvol en waardig leven kunnen leiden.

Strategisch plan 2017 - 2021

In het voorjaar van 2017 is het Strategisch Plan 2017-2021 van de universiteit vastgesteld. Het plan is in intensief overleg met in- en externe stakeholders tot stand gekomen. In 2018 is er opnieuw hard gewerkt aan de nadere uitwerkingen van dit Strategisch Plan op de domeinen onderwijs, onderzoek en impact, en bestuur en beleid.

Instellingsjaarplan 2018

In het Instellingsjaarplan 2018 is een selectie gemaakt uit de doelstellingen van het Strategisch Plan, met afspraken over de uitvoering daarvan. Bijzondere nadruk is gelegd op de verbetering van de balans tussen wetenschappelijke en maatschappelijke output van het onderzoek, het verder uitwerken van de hoofdlijnen van het onderzoeksprogramma en het versterken van de kwaliteit van de subsidieaanvragen in de tweede geldstroom, wat ook geresulteerd heeft in een forse toename van toegewezen subsidies. Het onderwijs heeft in 2018 in het teken gestaan van het schrijven van de zelfstudie voor de visitatie in 2020 en het zetten van de eerste stappen in het ontwikkelen van eenjarige masters. In het najaar van 2018 zijn, in nauw overleg met de UR, de kwaliteitsafspraken opgesteld. Daarnaast zijn de verbeteringen in de P&C verder doorgevoerd, is er ingezet op een verbetering van de rolduidelijkheid en zijn er een aantal verbeteringen doorgevoerd in de ondersteuning van het onderzoek en het onderwijs.

Samenwerking met het Humanistisch Verbond en humanistische organisaties

In 2018 is er op meerdere niveaus samengewerkt met het Humanistische Verbond, via ontmoetingen op bestuurlijk niveau en door regelmatige afstemming tussen de rector en de directeur van het verbond. De onderwijsdirecteur had daarnaast regelmatig contact over de mogelijkheden om zij-instroom te organiseren in de werkvelden Zorg en Defensie.

De samenwerking met de Humanistische organisaties is geregeld in de Humanistische Alliantie. De rector van de universiteit heeft zitting in het dagelijks bestuur en vervult daar de rol van secretaris. In 2018 is een zogenaamde 'familiedag' georganiseerd, waar medewerkers van alle organisaties elkaar konden ontmoeten, met als doel de banden tussen de humanistische organisaties te versterken.

Netwerk van Levensbeschouwelijke Universiteiten

De leden van het Netwerk Levensbeschouwelijke Universiteiten kwamen in 2018 drie maal bijeen. Ook werd overleg gevoerd met de minister van OCW in het kader van kennismaking. Dit gesprek

krijgt in 2019 een vervolg. In 2017 werden de fundamenten gelegd voor het verder formaliseren van de samenwerking en werd onderzocht op welke manieren de ondersteunende diensten van de vier universiteiten elkaar kunnen versterken.

Daarnaast zijn de secretarissen/directeuren bedrijfsvoering van de vier levensbeschouwelijke universiteiten in november 2018 een kwartaaloverleg gestart met als doel de onderlinge samenwerking te versterken en deskundigheid beter te delen.

Academische vieringen

Op 29 januari 2018 stond de 29ste Dies Natalis van de universiteit in het teken van waardigheid. De keynote werd verzorgd door prof. dr. Jeanette Pols, bijzonder hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam namens de Stichting Socrates. Dr. Alistair Niemeijer, dr. Nicole Immler en drs. Jante Schmidt gaven een toelichting op hun onderzoek naar waardigheid, en de plenaire discussie werd geleid door mevrouw Ilona Hofstra. In 2018 is er geen Leo Polak scriptieprijs uitgereikt.

De Opening van het Academisch Jaar stond in het teken van de nieuwe leerstoel Educatie, die sinds mei 2018 wordt bezet door prof. dr. Doret de Ruyter. Bijzondere gastspreker was Arie Slob, minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media. De feestelijke bijeenkomst ging over het belang en de invulling van vorming in het onderwijs. Naast de minister spraken prof. dr. Wiel Veugelers en prof. dr. Doret de Ruyter, beiden hoogleraar Educatie, en masterstudente Daniëlle Drenth een column uit.

Betweterfestival

Vrijdagavond 5 oktober 2018 vond de derde uitverkochte editie plaats van het Betweterfestival in Tivoli/Vredenburg. Dit jaar was het thema *Extreme*. Op het festival aan het begin van de Week van de Wetenschap zochten wetenschappers, schrijvers en artiesten de grenzen op. Het festival wordt jaarlijks georganiseerd door Studium Generale van de Universiteit Utrecht. Ook de Universiteit voor Humanistiek doet mee. Deze keer konden bezoekers morele dilemma's onderzoeken op de *Filosofa Extreme* en luisteren naar een flitscollege van onderzoeker dr. Alistair Niemeijer over onze extreme fixatie op gezondheid (zie ook www.betweterfestival.nl).

1.2 Hoofdpijnen 2018 onderwijs

In juni is gestart met de planvorming voor de besteding van de studievoorschotmiddelen van de UvH voor de periode 2019-2024. De werkgroep Kwaliteitsafspraken, met docenten en vertegenwoordigers van de medezeggenschapsorganen, coördineert dit traject. De werkgroep heeft verbetermogelijkheden in het onderwijs geïnventariseerd door schriftelijke en mondelinge consultatierondes. Op grond hiervan zijn de thema's voor de kwaliteitsafspraken geselecteerd, namelijk: meer en betere begeleiding van studenten, onderwijsdifferentiatie, passende en goede onderwijsvoorzieningen en docentprofessionalisering. De NVAO zal de plannen in oktober 2019 beoordelen.

Na een uitgebreid voorbereidingstraject is de nieuwe onderwijsvisie van de UvH vastgesteld. Centraal in de visie staan drie rollen die afgestudeerden kunnen vervullen: de kritisch-reflexieve academicus, de zingevingsprofessional en de humaniseringsprofessional. Voor de periode 2019-2024 zijn de volgende ambities benoemd: extra aandacht voor transferable skills, meer nadruk op interdisciplinariteit en transdisciplinariteit, ontwikkelingsgericht onderwijs, versterken van uitstroomprofielen en herzien van instroomprofielen, een internationale oriëntatie en permanente oriëntatie op de levensbeschouwelijke identiteit van de universiteit.

In het najaar is een werkgroep ingesteld die de ontwikkeling van twee nieuwe eenjarige masters aan de UvH gaat voorbereiden. De werkgroep werkte de contouren van twee masteropleidingen uit en stelde een investeringsbegroting en invoeringsplanning op. Op advies van de werkgroep heeft het

CvB besloten om in het voorjaar van 2019 een arbeidsmarktonderzoek uit te laten voeren voor twee opleidingen.

1.3 Hoofdpijnen 2018 onderzoek en valorisatie

In 2018 is een nieuw onderzoeksprogramma vastgesteld voor de periode 2018 tot 2021 met de titel: *A Meaningful Life in a Just and Caring Society*. De centrale vraag van het programma is hoe we voor mensen de mogelijkheden optimaliseren om een waardig en zinvol leven te leiden, in een rechtvaardige, zorgzame samenleving.

De balans tussen het aantal wetenschappelijke publicaties waarin onderzoeksresultaten worden gedeeld met de internationale wetenschappelijke gemeenschap en het aantal vak- en populariserende publicaties waarmee deze resultaten toegankelijk worden gemaakt voor professionals en een breder publiek, is verder verbeterd.

De universiteit onderschrijft het belang en de inzet van het Nationaal Plan Open Science. In 2018 is bijna de helft van de artikelen in gerefereerde wetenschappelijke tijdschriften Open Access. Dat was in 2017 nog slechts 25%. De universiteit heeft op dit belangrijke punt dus een behoorlijke stap gezet. Het is van groot belang dat de universiteit er steeds beter in slaagt middelen uit de tweede geldstroom te verwerven. Dat is een belangrijke blijk van waardering voor de wetenschappelijke kwaliteit van ons onderzoek. De middelen werden vooral ingezet om meer promovendi aan te stellen waarmee de totale hoeveelheid onderzoekstijd in 2018 kon worden uitgebreid naar ruim 20 fte.

1.4 Hoofdpijnen 2018 bedrijfsvoering

De UvH sluit het jaar, net als voorgaande jaren, af met een licht positief resultaat. De formatie onder het WP is in 2018 toegenomen met gemiddeld 4 fte, de formatie onder het OBP met gemiddeld 1 fte, waardoor het relatieve aandeel van de overhead is afgenomen.

In het najaar van 2018 zijn een kwantitatief en een kwalitatief medewerkersonderzoek uitgevoerd, waaruit de speerpunten rolduidelijkheid en efficiency in relatie tot werkdruk naar voren zijn gekomen. In 2018 zijn daarvoor een aantal belangrijke stappen gezet: de organisatie is ingericht in tien organisatie eenheden (CvB, zes leerstoelgroepen en drie ondersteunende afdelingen) met als resultaat een vergroting van de rolduidelijkheid, een heldere ophanging van alle medewerkers en processen in de organisatie en het wegnemen van dubbele stuurlijnen. Daarnaast zijn de efficiency en effectiviteit in verantwoording en sturing vergroot middels de invoering van triaalrapportages en triaalgesprekken tussen het college van bestuur met de afzonderlijke voorzitters en directeuren.

In 2018 is gewerkt aan de verduurzaming van het gebouw, door de gehele tuinzijde van dubbel glas en nieuwe kozijnen te voorzien.

2. Onderwijs

In dit hoofdstuk worden de resultaten voor het onderwijs beschreven in de volgende paragrafen: ontwikkelingen in het onderwijs, studenten, kwaliteit en internationalisering.

2.1 Ontwikkelingen in het onderwijs

Het reguliere onderwijsaanbod van de universiteit bestaat uit de bachelor Humanistiek, de driejarige master Humanistiek en de eenjarige master Zorgethiek en Beleid. Daarnaast biedt de universiteit een premasterprogramma aan en worden promovendi in de graduate school bij hun promotietraject begeleid.¹ In 2018 werden geen maatwerktrajecten verzorgd.

Bachelor Humanistiek

De bachelor Humanistiek leidt studenten vanuit een humanistische inspiratie interdisciplinair op tot breed georiënteerde reflectieve academici met gedegen kennis op het gebied van levensbeschouwing en existentiële vragen, kennis van humanistische bronnen en relevante inzichten uit de geesteswetenschappen en de sociale wetenschappen. Het curriculum is opgebouwd langs de inhoudelijke lijnen van zingeving, humanisering, onderzoek en academische arbeidsmarktgerichte vaardigheden. In de keuzeruimte van 15 EC kunnen studenten externe vakken volgen. De bachelor wordt afgesloten met een scriptie van 10 EC.

Ontwikkelingen

- In 2018 zijn de codes van de vakken aangepast. Zij vermelden nu het betreffende studiejaar en de leerlijn van de cursus. De titels van sommige vakken zijn geactualiseerd;
- De werkgroep schrijfvaardigheid heeft op basis van een analyse van alle schrijfvaardigheidsoopdrachten een verbeterplan opgesteld, dat vanaf academisch jaar 2018-2019 is ingevoerd. In 2018 is een standaardformulier voor de beoordeling van schrijfopdrachten ontwikkeld. Daarnaast is in het eerste bachelorjaar een pilot gestart met op elkaar voortbordurende schrijfopdrachten; de lijn wordt de komende jaren doorgetrokken naar de overige studie jaren;
- In 2018 is besloten het verdiepingstraject niet meer aan te bieden vanwege gebrek aan belangstelling onder de studenten. In het kader van de kwaliteitsafspraken onderzoekt de universiteit of excellente UvH-bachelorstudenten extern een honourstraject kunnen volgen.

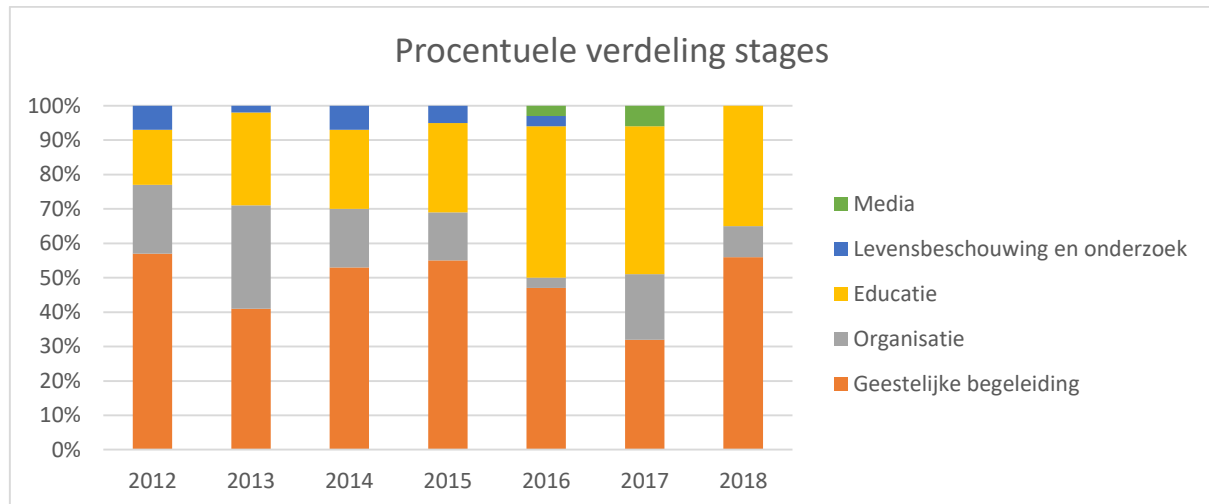
Master Humanistiek

De driejarige master Humanistiek leidt studenten op voor een levensbeschouwelijk ambt of beroep. Zij worden geschoold in het professioneel begeleiden van vragen, processen en praktijken van zingeving en humanisering, zowel op individueel als op institutioneel niveau. Een afgestudeerde masterstudent Humanistiek kan werkzaam zijn op het traditionele terrein van de geestelijke begeleiding, maar kan zijn of haar kwaliteiten ook inzetten in onderwijs en educatie, maatschappelijke organisaties en bedrijven en wetenschappelijk onderzoek. Inmiddels hebben afgestudeerden van de universiteit een goede reputatie in deze werkvelden opgebouwd. Tengevolge van de accreditatie van de opleiding door de Stichting Kwaliteitsregister Geestelijke Verzorger (SKGV) en de bevoegdverklaring van ambtsdragers door het Humanistisch Verbond is ook sprake van officiële externe erkenning. Het programma van 180 EC bestaat uit 15 cursussen van 7,5 EC, een stage en een afstudeeronderzoek van elk 22,5 EC en een keuzeruimte van 22,5 EC waarin ook externe onderdelen of een extra stage kunnen worden gevolgd. Het programma is opgebouwd langs de inhoudelijke leerlijnen humanisme, onderzoek, begeleiding, organisatie en educatie.

¹In hoofdstuk 3 is meer informatie te vinden over de graduate school.

Stage

De stage, die geprogrammeerd is in het tweede studiejaar, vormt een belangrijk onderdeel van de master en is een indicatie voor de professionele voorkeur van de studenten. Om gegevens over een langere periode te kunnen blijven vergelijken, worden voor de stages al jarenlang dezelfde rubrieken gehanteerd. Daarbij dient te worden aangetekend dat het steeds meer voorkomt dat binnen de stages aspecten van verschillende werkvelden worden gecombineerd.

In 2018 werden 34 stages afgerond, verspreid over de werkterreinen geestelijke begeleiding (56%), organisatie (9%) en educatie (35%). Het percentage stages in de geestelijke begeleiding is verder toegenomen en er zijn voor het tweede opeenvolgende jaar geen stages afgerond op het gebied van levensbeschouwing en onderzoek.

In 2018 voldoet het overgrote deel van de educatiestages (90%) aan de vereisten voor het HVO-diploma.² Acht studenten hebben in 2018 het HVO-traject afgerond, waarvan vier studenten het diploma inmiddels hebben aangevraagd. De verwachting is dat het aantal educatiestages de komende jaren zal afnemen omdat instroom in het HVO-traject met ingang van studiejaar 2019-2020 niet meer mogelijk is.

Ontwikkelingen

- In 2018 zijn de codes van de vakken aangepast. Zij vermelden nu het betreffende studiejaar en de leerlijn van de cursus. Ook zijn de titels van sommige vakken geactualiseerd;
- In vervolg op de masterclasses die in 2017-2018 zijn aangeboden, is in studiejaar 2018-2019 het nieuwe keuzevak *Methodieken geestelijke verzorging* aan het curriculum toegevoegd. De belangstelling onder de studenten was groot;
- De vakken binnen de leerlijn *Begeleiding* zijn in studiejaar 2018-2019 inhoudelijk geactualiseerd met het oog op veranderingen in de werkvelden van humanistische geestelijke verzorging en de begeleiding bij levensvragen in de 21^e eeuw.

Master Zorgethiek en Beleid

De eenjarige master Zorgethiek en Beleid leidt studenten op tot professionals die in staat zijn een actieve bijdrage te leveren aan ethische reflectie op praktijken in de zorg- en welzijnssector. Studenten worden ingevoerd in de zorgethiek, maken kennis met verschillende onderzoeksmethoden en leggen een proeve van wetenschappelijke bekwaamheid af in de vorm van een masterthesis, die bij voorkeur een kwalitatief empirisch en conceptueel onderzoek bevat dat in

² Extern studietraject ter verkrijging van de eerstegraads lesbevoegdheid Humanistisch Vormingsonderwijs (HVO).

samenwerking met een maatschappelijke partner wordt verricht. Het programma van 60 EC bestaat uit zes cursussen van 7,5 EC en een afstudeeronderzoek van 15 EC.

Ontwikkelingen

- In het studiejaar 2018-2019 is een nieuw vak *Zorgethisch analyseren* ingevoerd, dat is gericht op een interactief leerproces rond de verschillende onderzoeken waarin de leerstoelgroep betrokken is. Voor dit college hadden zich ook 20 alumni ingeschreven, waardoor een waardevolle wisselwerking ontstond tussen studenten en alumni;
- Het vak *Zorgethiek en beleid in zorg- en welzijnsorganisaties* werd in dit studiejaar voor het eerst ingevuld met actieve participatie van zorgprofessionals van Prisma, een instelling voor mensen met een verstandelijke beperking met wie de universiteit een convenant heeft. De collegereeks werd met een 8,6 gewaardeerd.

Premaster: traject Humanistiek en traject Zorgethiek en Beleid

Afgestudeerden in het hoger onderwijs die niet voldoen aan de toelatingseisen voor de master Humanistiek of de master Zorgethiek en Beleid, kunnen een schakelprogramma volgen van 30 of 45 EC. Binnen het programma is per master een apart traject ingericht. Premasterstudenten volgen gezamenlijk twee studieonderdelen op het gebied van levensbeschouwing en ethiek. Daarnaast is elk traject samengesteld uit twee inhoudelijke onderdelen van 7,5 EC, een researchseminar van 7,5 EC en een premaster thesis van 7,5 EC. Met ingang van studiejaar 2016-2017 hebben beide premastertrajecten een coördinator. Deze coördinatoren werken nauw samen.

Ontwikkelingen

- In 2018 hebben de coördinatoren de begeleiding van de studenten verder vormgegeven. De redenen voor uitval van de premaster worden systematisch gemonitord;
- In 2018 is de herziening van het curriculum van beide premastertrajecten in gang gezet, met als doel de feitelijke doorstroom van premasterstudenten naar de masters te vergroten en de opleidingen beter rendabel te maken. De herziening van beide curricula gaat in per studiejaar 2020-2021;
- Aan het einde van studiejaar 2017-2018 vond voor het eerst een evaluatieoverleg plaats met alle docenten uit beide premasters.

Beleidsontwikkeling en onderwijsmanagement

De directeur onderwijs heeft de integrale eindverantwoordelijkheid voor de ontwikkeling, uitvoering en organisatie van de initiële opleidingen van de universiteit. Zij werkt daarbij nauw samen met het managementteam van de universiteit en voert regelmatig overleg met de rector, de opleidingscommissie, de examencommissie, de opleidingscoördinatoren, de jaarvertegenwoordigers van de drie opleidingen en de voorzitters van de leerstoelgroepen.

Ontwikkelingen

- Na een uitgebreid voorbereidingstraject is eind 2018 de nieuwe onderwijsvisie vastgesteld. Bepalend in de onderwijsvisie zijn de drie rollen die afgestudeerden van de universiteit kunnen vervullen: de kritisch-reflectieve academicus, de zingevingsprofessional en de humaniseringsprofessional. Naast de ontwikkelingen die tot de vernieuwing hebben geleid, beschrijft de notitie centrale aspecten van de humanistische grondslag van de universiteit. Ook worden een aantal onderwijsambities voor de komende jaren benoemd en is een eerste vertaling gemaakt van de onderwijsvisie naar belangrijke onderdelen van de opleidingen. De ambities betreffen: extra aandacht voor transferable skills, meer nadruk op interdisciplinariteit en transdisciplinariteit, ontwikkelingsgericht onderwijs, versterken van de uitstroomprofielen, herzien van de instroomprofielen en permanente oriëntatie op de levensbeschouwelijke

identiteit van de universiteit. Over de voortgang op de onderwijsambities wordt vanaf jaarverslag 2019 jaarlijks gerapporteerd;

- Omdat de (landelijke) eisen ten aanzien van toetsing in de afgelopen jaren strenger zijn geworden, is in 2018 het toetsbeleid van de universiteit herschreven en vastgesteld. Het toetsbeleid maakte voorheen deel uit van het kwaliteitszorgplan, maar is nu een zelfstandig document. Op basis van het toetsbeleid wordt per opleiding een toetsprogramma uitgewerkt, waarmee de aansluiting tussen de eindtermen en de leerdoelen en tussen de leerdoelen en de toetsvormen beoordeeld kan worden;
- In het najaar is het taalbeleid Engels in verschillende gremia besproken. Met het taalbeleid wordt de keuze voor de taal van de opleidingen beargumenteerd en worden de randvoorwaarden en consequenties voor overig beleid beschreven. Het taalbeleid wordt begin 2019 vastgesteld;
- In februari 2018 is het ondersteunend personeel met taken op het gebied van onderwijs samengebracht in het cluster onderwijs. De directeur onderwijs is leidinggevende van de medewerkers en de dagelijkse coördinatie van de werkzaamheden is belegd bij een clustercoördinator. Mede in verband met deze wijziging is in 2018 de profielbeschrijving van de directeur onderwijs aangepast;
- In 2018 zijn, met het oog op verlichting van de werkdruk, de normen voor de onderwijsuren aanzienlijk verruimd, door enerzijds het aantal belastbare uren voor wetenschappelijk personeel te verlagen van 1672 naar 1500 en anderzijds de normen voor een aantal onderwijstaken te verhogen;
- Met de benoeming van een opleidingscoördinator voor de bachelor Humanistiek en voor de master Humanistiek, beschikken alle opleidingen met ingang van studiejaar 2018-2019 over een coördinator. De opleidingscoördinatoren zijn aanspreekpunt voor de studenten, organiseren inhoudelijke afstemmingsoverleggen met examinatoren en docenten en adviseren de directeur onderwijs over wenselijke verbeteringen met betrekking tot continuïteit, opbouw, inhoud, bemensing, en samenhang van het onderwijsprogramma van de opleiding;
- Het college van bestuur heeft in najaar 2018 de werkgroep Nieuwe masters ingesteld met als opdracht de eerste stap te zetten in de ontwikkeling van twee nieuwe eenjarige masters aan de universiteit. De verwachting is dat het aanbieden van meer masters gunstige gevolgen zal hebben voor de impact van de universiteit en haar financiële toekomst. De werkgroep heeft in december een eerste advies uitgebracht, bestaande uit een globale beschrijving van twee masteropleidingen, een gefaseerd invoeringsplan en een begroting voor de verschillende fasen van voorbereiding en ontwikkeling van de opleidingen. Op grond van dit advies heeft het college van bestuur besloten om in voorjaar 2019 een haalbaarheidsonderzoek uit te laten voeren door een extern bureau.

Opleidingscommissie

De opleidingscommissie is samengesteld uit drie docenten en drie studenten die samen de drie opleidingen van de universiteit vertegenwoordigen. In 2018 zijn één studentlid en één docentlid op voordracht van de universiteitsraad vervangen. Naast jaarlijkse terugkerende activiteiten, zoals advisering over de Onderwijs- en Examenreglementen en de voortgang van langer lopende aandachtspunten, zoals de invulling van de opleiding tot humanistisch geestelijk verzorger en de levensbeschouwelijkheid van de opleidingen, heeft de commissie in 2018 aandacht besteed aan het verbeteren van feedback en de inrichting van de schrijfvaardighedenlijn, de invloed van het personeelsbeleid op de kwaliteit en continuïteit in het onderwijs en het taalbeleid. Speciale aandachtspunten voor studiejaar 2019-2020 zijn de onderwijsvisitatie, de kwaliteitsafspraken, en betere structurering van contact met de achterban en met de universiteitsraad.

2.2 Studenten

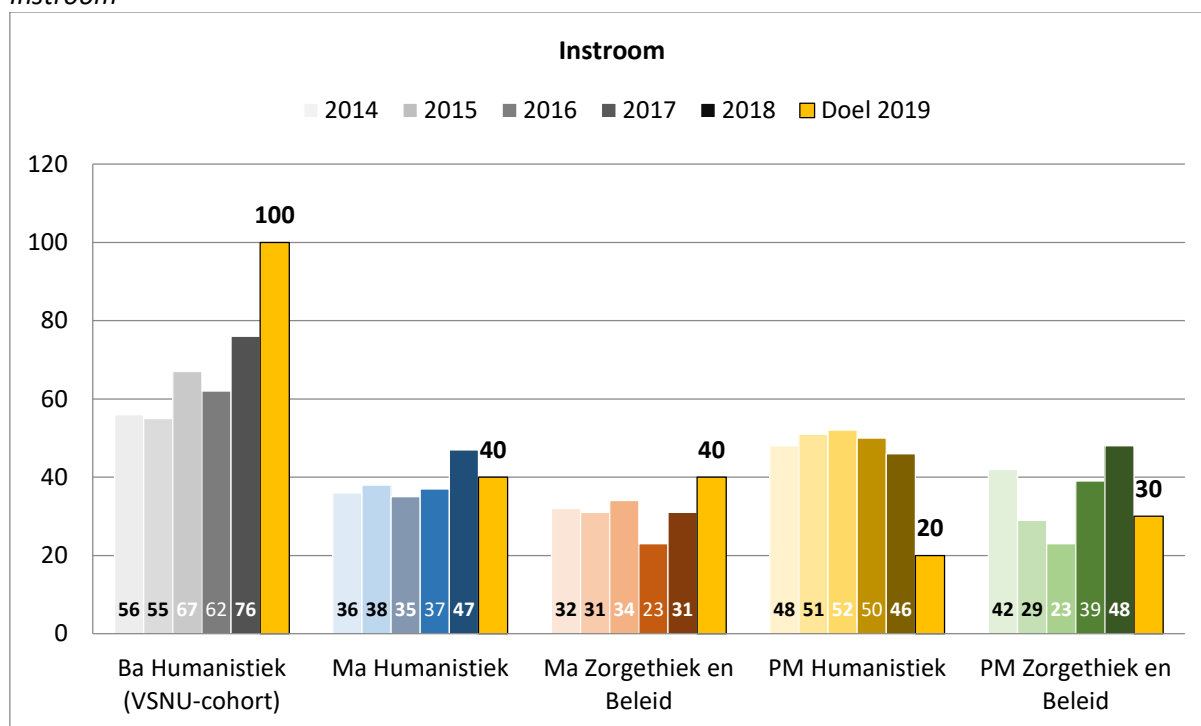
De universiteit trekt een bijzondere groep goed gemotiveerde, kritische en betrokken studenten aan.

De studenten denken, daartoe uitgenodigd door de universiteit, actief mee over de vormgeving en inhoud van het onderwijs. Op 1 oktober van het verslagjaar stonden 553 studenten (inclusief premasterstudenten) ingeschreven aan de universiteit.

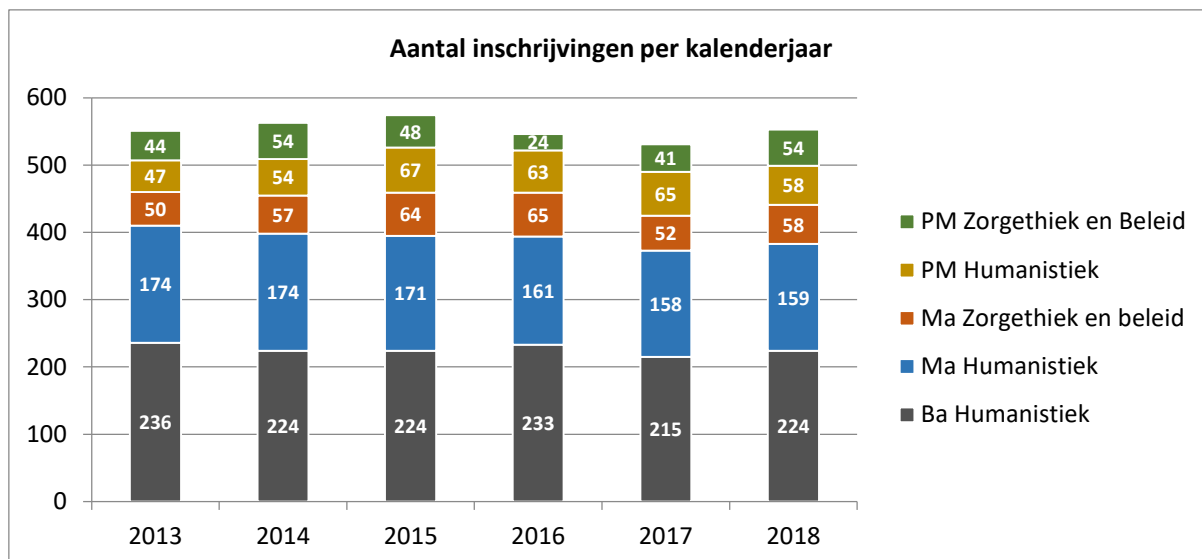
Deze paragraaf beschrijft de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van instroom en rendementen en de begeleidingsfaciliteiten en overige voorzieningen voor studenten en de alumni. Aangezien de studentenpopulaties klein zijn, hebben individuele afwijkingen en kleine fluctuaties een relatief groot effect op de cijfers. De resultaten worden dan ook met enig voorbehoud geïnterpreteerd.

Resultaten

Instroom

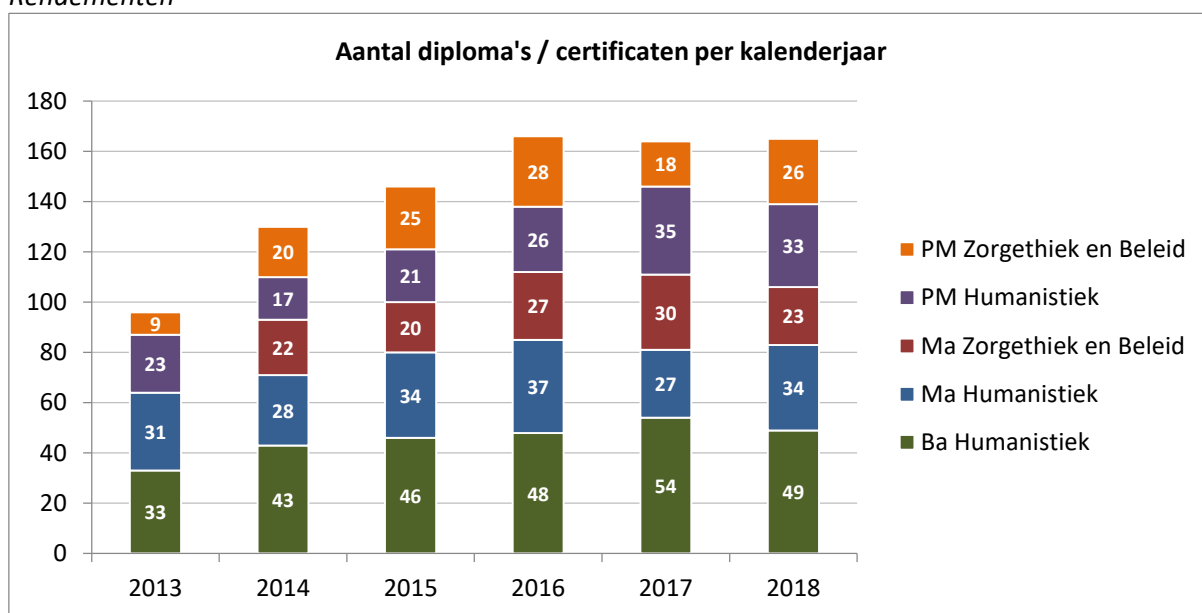

In 2018 zijn de streefdoelen voor de instroom van de verschillende opleidingen herzien. Deze doelen, noodzakelijk voor het behoud van een financieel gezonde organisatie, zijn onder meer afgestemd op de omvang van de formatie, de huisvestingsmogelijkheden en de absorptiecapaciteit van de arbeidsmarkt. De instroom in 2018 vertoont voor alle opleidingen een gunstig beeld dat overeenkomt met de landelijke cijfers voor de sector Taal en Cultuur. Met het oog op de nieuwe doelstellingen worden voor de bachelorinstroom extra maatregelen genomen. De stijging van de instroom van de master Zorgethiek en Beleid zet naar verwachting de komende jaren nog door, aangezien gemiddeld 60% van de instroom bestaat uit premasterstudenten. De nieuwe streefcijfers voor de premasters zijn een vertaling van het beleidsvoornemen om de premasters te richten op studenten met serieuze studieplannen voor de masters. Onderzocht wordt welke maatregelen hieraan kunnen bijdragen. Op de langere termijn betekent dit voor master Zorgethiek en Beleid dat de rechtstreekse instroom zal moeten groeien en voor de master Humanistiek dat de doorstroom uit de bachelor Humanistiek dient toe te nemen om de streefcijfers te kunnen halen.

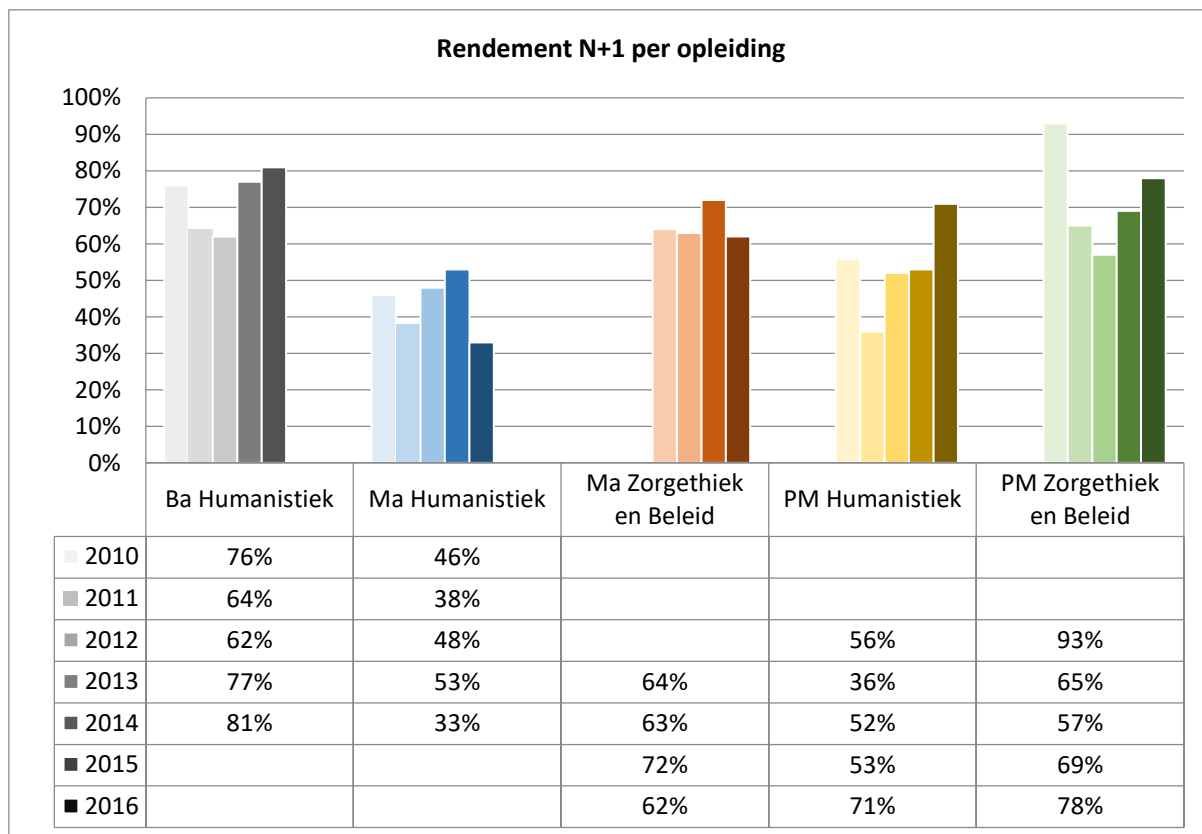
De studentenaantallen zijn in 2018 licht toegenomen, waarmee de universiteit de landelijke trend volgt. De cijfers vertonen over de afgelopen jaren een relatief stabiel beeld.

Rendementen

Het totaal aantal uitgereikte diploma's en certificaten is in 2018 op hoog niveau gebleven. Opvallend is de daling in het aantal diploma's voor de master Zorgethiek en Beleid. Dit houdt waarschijnlijk verband met de daling in de instroom in de voorgaande jaren, aangezien het rendement N+1 relatief hoog is voor de master.

De invoering van een studievoortgangsbepaling voor de premasters in 2016-2017 heeft geleid tot een (procentuele) toename van het aantal uitgereikte certificaten en een daling van het aantal 'langstudeerders' onder de premasterstudenten.

De grafiek rendement N+1 geeft het percentage studenten van een bepaald cohort weer dat het diploma binnen de nominale studieduur plus één jaar (N+1) heeft behaald.³ Voor de bachelor gaat het daarbij om de herinschrijvers na het eerste studiejaar en voor beide masteropleidingen betreft dit het hele cohort.

Het rendement van de bachelor Humanistiek heeft zich hersteld en ligt nu boven het streefdoel van 75%, wat landelijk gezien een zeer goed resultaat is.

Voor de driejarige master Humanistiek is het lage rendement een punt van grote zorg. Bij dit resultaat speelt een tamelijk hoge uitval van gemiddeld 22% per cohort over de afgelopen vijf jaar een rol. Belangrijker is echter het gegeven dat relatief veel studenten om uiteenlopende redenen langer dan vier jaar studeren. De verwachting is dat de curriculumverbeteringen die in gang zijn gezet, bijdragen aan verheldering van de studietrajecten en daarmee aan sneller afstuderen. Ook de verbetermaatregelen die in het kader van de kwaliteitsafspraken worden ingevoerd kunnen gunstige gevolgen krijgen voor het rendement.

De rendement bevorderende maatregelen die in 2016-2017 zijn ingevoerd in de master Zorgethiek en Beleid hebben (nog) niet geleid tot een structurele stijging van het rendement. Op de wat langere termijn zal het beeld zich duidelijker aftekenen.

Begeleiding en voorzieningen

De universiteit heeft een langlopende overeenkomst met de Universiteit Utrecht op basis waarvan studenten gebruik kunnen maken van voorzieningen van de Universiteit Utrecht, zoals sportfaciliteiten en culturele activiteiten, de studentenpsychologen, arbeidsmarktoriëntatie en de diensten van het international office. Daarnaast biedt de universiteit in eigen huis een aantal voorzieningen aan.

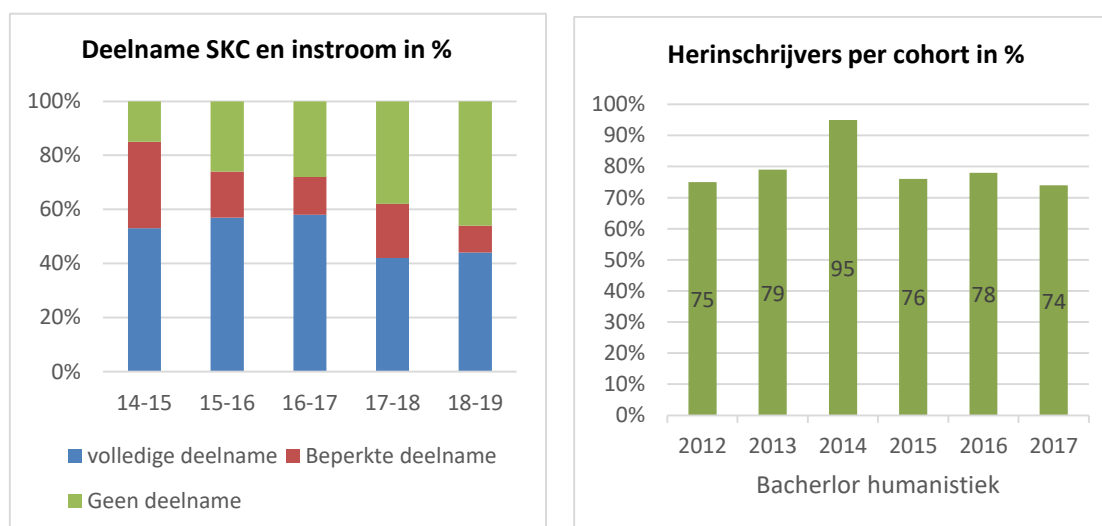
³ Cohort 2014 is het meest recente cohort van de driejarige bachelor- en masteropleiding Humanistiek waarvoor de cijfers N+1 beschikbaar zijn. Voor de eenjarige masteropleiding Zorgethiek en Beleid en de premasterprogramma's is dit cohort 2016.

Landelijke werkgroep Studentenwelzijn

In 2018 heeft de universiteit zich aangesloten bij de Gezamenlijke Ambitie Studentenwelzijn, samen met de Vereniging Hogescholen, de VSNU, de studentenvakbonden LSVb en ISO, Expertisecentrum Handicap + Studie. De studieadviseur neemt deel aan de werkgroep die zich in opdracht van minister van Engelshoven gaat inzetten voor een inclusief onderwijsklimaat en streven naar volledige en laagdrempelige informatievoorziening binnen het hoger onderwijs. Naar aanleiding van de ambitie wordt er op de universiteit gekeken naar mogelijkheden om het studentenwelzijn te verbeteren. Dit gebeurt in samenspraak met een klankbordgroep van studenten die binnen de doelgroep vallen en met de medezeggenschapsorganen.

Studiekeuzecheck

In voorjaar 2018 heeft de universiteit voor de vijfde keer een matchingstraject aangeboden aan aankomende bachelorstudenten, de zogenaamde Studiekeuzecheck (SKC). Het SKC-traject bestaat uit vijf onderdelen, waaronder een proefstudeerdag met een toets. Van de 78 studenten die zich in 2018-2019 hebben aangemeld voor de opleiding hebben 42 studenten het SKC-traject geheel of gedeeltelijk doorlopen. Deelname aan de SKC is geen vereiste om zich in te kunnen schrijven als student.

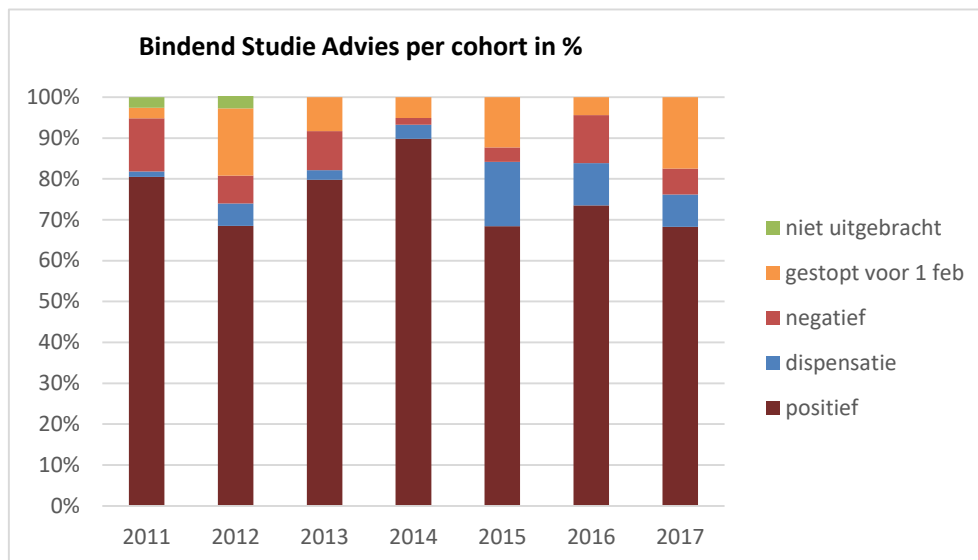

Het percentage studenten dat zich inschrijft zonder aan het SKC-traject te hebben deelgenomen, neemt jaarlijks toe. Het percentage ingeschreven studenten dat het volledige traject heeft doorlopen is ten opzichte van 2017-2018 ongeveer gelijk gebleven. De studieresultaten en uitvalpercentages voor de verschillende groepen worden gevolgd en in 2019-2020 zal een evaluatie plaatsvinden van de resultaten en effectiviteit van de SKC.

Bindend Studie Advies (BSA)

Om in aanmerking te komen voor een positief bindend studieadvies dienen eerstejaars bachelorstudenten aan het einde van het studiejaar minimaal 45 EC van de 60 EC te hebben behaald. In studiejaar 2017-2018 is het percentage positieve studieadviezen iets gedaald tot 68%, maar het blijft op een vergelijkbaar niveau met de twee voorgaande jaren.

Het totale percentage afwijzende adviezen is in studiejaar 2017-2018 afgenomen. Het percentage studenten dat vóór 1 februari hun studie heeft gestaakt is daarentegen niet eerder zo hoog geweest. Hierdoor is het percentage studenten dat de studie voort kan zetten na het eerste studiejaar lager dan voorgaande jaren. De BSA-cijfers worden betrokken bij de evaluatie van de Studiekeuzecheck die in 2019-2020 zal plaatsvinden.

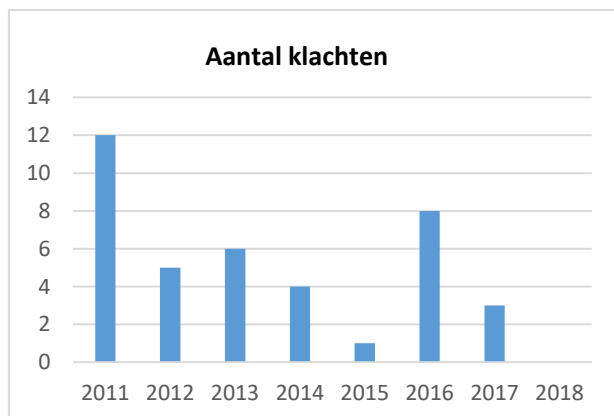

Humanistisch studentenraadswerk

Het studentenraadswerk is één van de begeleidingsvoorzieningen van de universiteit. Studenten kunnen bij de raadsman terecht voor begeleiding en ondersteuning bij persoonlijke vragen en problemen m.b.t. studie of privéomstandigheden. Ook organiseert de raadsman groepsbijeenkomsten en trainingen. In 2017-2018 deed 17% van de studenten een beroep op de raadsman, waarbij studenten uit de beginfase van de bachelor en de eindfase van de master Humanistiek het meest vertegenwoordigd waren. Daarnaast hebben enkele PhD-studenten gebruik gemaakt van het studentenraadswerk. De gemiddelde begeleiding bestaat uit drie gesprekken.

Het digitale klachtenloket

De universiteit beschikt over een digitaal klachtenloket waar studenten een klacht kunnen indienen over een gedraging, overeenkomstig artikel 7.59a van de WHW. In studiejaar 2017-2018 zijn geen klachten bij het klachtenloket binnengekomen.

Profileringsfonds

In 2018 zijn drie aanvragen voor financiële ondersteuning bij het profileringsfonds ingediend, waarvan er twee zijn gehonoreerd.

	Aanvragen		Toegekend	Totaalbedrag
	EER-student	Niet EER-student		
2018	3		2	€ 2.021
2017	-	-	-	-
2016	1	-	1	€ 1.190
2015	2		2	€ 3.397
2014	1	-	1	€ 670
2013	-	-	-	-
2012	1		1	€ 3.000

Studievereniging

De Studievereniging voor Humanistiek (SvH) ontvangt een bijdrage van de universiteit, waarmee zij uiteenlopende activiteiten organiseert. Binnen de SvH zijn een aantal commissies actief:

- *OpDrift* organiseerde in 2018 onder andere het introductiekamp voor de eerstejaarsstudenten, de 'After Tentamen Party's', het cycling dinner, een liftweekend, de eindbarbecue en het kerstdiner;
- *Levenskunst* trad met haar muziekgroep op tijdens het kerstdiner en verscheidene andere gelegenheden. De toneelgroep heeft in 2018 regelmatig gerepeteerd;
- *Zindroom* publiceerde vier tijdschriften met bijdragen van studenten en docenten. Daarnaast werd een speciale scriptie-editie uitgebracht;
- *Groene Humanistiek* organiseerde een kledingruil en verzorgde het eten tijdens het introductiekamp. Ook zette Groene Humanistiek zich in 2018 in voor de vergroening van de universiteit;
- *HumanistiekFabriek* organiseerde in 2018 werkveldbezoeken bij de marine en een TBS-kliniek. Daarnaast werden verschillende workshops georganiseerd rond het thema 'de kracht van de humanisticus'.

De studievereniging heeft in september een SvH-tweedaagse gehouden, waarbij de eerstejaarsstudenten kennis konden maken met de vereniging en alle studenten evenementen konden bijwonen die door de commissies waren georganiseerd. De opkomst was hoog.

Alumni

Alumni vormen een belangrijke schakel met de praktijk en dragen bij aan de kennisontwikkeling van de universiteit. Zij spelen als stagebegeleiders, voorlichters en vertegenwoordigers van werkvelden een rol in het onderwijs en andere activiteiten van de universiteit. Alumni worden uitgenodigd voor academische bijeenkomsten, kunnen gebruik maken van faciliteiten en krijgen kortingen op congressen en onderwijs.

Vanwege de sterk uiteenlopende behoeftes van de ZeB-alumni en humanistiek-alumni wordt sinds 2017 in goede afstemming apart beleid ontwikkeld voor beide doelgroepen.

Activiteiten

In 2018 is verder gebouwd aan de 'community of inquiry' van zorgethici waarbij ook de ZeB-alumni zijn betrokken. In de vorm van een pilot nam een twintigtal alumni deel aan een nieuwe onderwijsmodule Zorgethisch analyseren uit de master. Hierin maken studenten en alumni kennis met lopend onderzoek van de docenten/onderzoekers van de vakgroep. In 2019 wordt deze mogelijkheid opnieuw aangeboden aan ZeB-alumni.

De nieuwe succesvolle opzet van de jaarlijkse alumnidag voor Humanistiek-alumni is in 2018 herhaald. TED-talks, muzische professionalisering en colleges van leermeesters van weleer boden veel stof tot uitwisseling en verdieping. De belangstelling was groot. Ten behoeve van de alumnidag is de alumnicoördinator in 2018 een samenwerking aangegaan met Plein H, de beroepsvereniging voor ondernemende humanistici.

Alumni-onderzoek 2018

De universiteit houdt iedere anderhalf jaar een enquête onder recent afgestudeerde alumni⁴. Uit het onderzoek van 2018 blijkt dat 96% van de respondenten uit de groep Humanistiek-alumni sinds hun afstuderen een baan heeft gevonden. Alumni vinden werk in de sectoren geestelijk raadswerk (vaak als geestelijk verzorger), educatie (o.a. docent levensbeschouwing op een middelbare school), organisatieadvies (bijvoorbeeld als verandermanager en trainingsexpert), onderzoek (promovendus) en in overige functies, zoals vrijwilligerscoördinator, programmamaker en rijkstraine. De toegevoegde waarde van humanistici ligt volgens de respondenten met name in kwaliteiten op het gebied van:

- perspectief innemen: oog voor complexiteit, brede kijk op de wereld/organisatie/problemen, boven de situatie of partijen uitstijgen;
- goede communicatieve en reflectieve vaardigheden;
- het combineren van theorie en praktijk.

Ruim 80% van de respondenten werkt in loondienst.

In het onderzoek van 2018 zijn voor het eerst ook de ZeB-alumni betrokken. Van alle respondenten uit deze groep had 71% bij aanvang van de studie al een betaalde baan. Tachtig procent geeft aan in die baan nog niet bezig te zijn met zorgethiek en bij 44% is vanwege het behaalde diploma de taakstelling en/of de functieomschrijving veranderd.

Van de respondenten werkt 80% in loondienst. De afgelopen jaren is gemiddeld één ZeB-alumnus aan een promotietraject begonnen aan de Universiteit voor Humanistiek, en één aan een andere Nederlandse universiteit.

2.3 Kwaliteit

Kwaliteitsafspraken

Om uitvoering te geven aan het Sectorakkoord wetenschappelijk onderwijs (2018) is in juni 2018 de Werkgroep Kwaliteitsafspraken van start gegaan, met als opdracht het plan voor de kwaliteitsafspraken van de universiteit voor te bereiden. De werkgroep, bestaande uit docenten en vertegenwoordigers van de medezeggenschapsorganen, heeft daartoe verbetermogelijkheden in het onderwijs geïnventariseerd. Ook zijn alle docenten en studenten in verschillende rondes schriftelijk en mondeling geconsulteerd. In december 2018 zijn de onderbouwing van de themakeuze voor de kwaliteitsafspraken en de hieruit voortvloeiende globale afspraken vastgesteld door het college van bestuur. De geselecteerde thema's betreffen: meer en betere begeleiding van studenten, onderwijsdifferentiatie, passende en goede onderwijsvoorzieningen en docentprofessionalisering. De externe beoordeling van het plan vindt plaats in oktober 2019.

Kwaliteitszorg

In 2018 lag het zwaartepunt van de kwaliteitszorg bij de voorbereiding van de visitatie van de drie reguliere opleidingen die in juni 2019 plaatsvindt. Vanaf juni zijn de voorbereidende activiteiten gestart, waaronder informatieverzameling voor de zelfstudie, overleg met externe instanties en het op orde brengen van de archieven. Ten behoeve van informatiedeling en teamvorming zijn voor de docenten maandelijks plenaire visitatiebijeenkomsten over relevante thema's georganiseerd.

⁴ Te weten: alumni die zijn afgestudeerd tussen 2012 en 2015.

Overige ontwikkelingen

- Vanaf studiejaar 2018-2019 hebben de opleidingscoördinatoren een actieve rol in de ondersteuning van de kwaliteitszorg. Zij denken onder andere mee over curriculumontwikkeling en verbeterplannen en bespreken curriculum- en vakevaluaties;
- In het verlengde van het nieuwe toetsbeleid is in september 2018 gestart met het aanpassen van de eindtermen van alle opleidingen. In november 2018 is de herziening van de leerdoelen van de verschillende studieonderdelen gestart;
- In 2018 is weer een alumni-enquête uitgevoerd, waarbij voor het eerst ook ZeB-alumni bevroegd zijn;
- Door vertrek van de kwaliteitscoördinator in mei 2018 is enkele maanden gewerkt met een tijdelijke administratieve kracht. In oktober 2018 is de nieuwe coördinator kwaliteitszorg in dienst getreden.

De Nationale Studenten Enquête

De universiteit scoorde in 2018 opnieuw hoog in het studenttevredenheidsonderzoek van de Nationale Studenten Enquête (NSE). Voor 12 van de 17 themascores lag het resultaat significant hoger dan het landelijk gemiddelde, met ruim 80% van de scores 3,5 of hoger op een schaal van 5. De studenten zijn meer dan gemiddeld tevreden over belangrijke aspecten van het onderwijs, zoals de inhoud van de opleiding, de voorbereiding op de beroepsloopbaan, de uitdagendheid van het onderwijs, groepsmaat, studiebegeleiding en docenten. De scores voor de studiefaciliteiten en de nieuwe themascore internationalisering lagen onder het landelijk gemiddelde.

Op grond van de scores in de NSE heeft de master Zorgethiek en Beleid in 2018 het kwaliteitszegel Topopleiding gekregen van de Keuzegids Masters.

Examencommissie

De examencommissie borgt de kwaliteit van de toetsing en het gerealiseerd niveau van de drie reguliere opleidingen van de universiteit. Op grond van het nieuwe bestuursreglement van de universiteit wordt het voorzitterschap sinds 2017 vervuld door een hoogleraar en is de commissie in 2018 uitgebreid van drie naar vier leden. Verder is in 2018 een lid vervangen en is het externe lid is wegens pensionering opgevolgd door een nieuw extern lid.

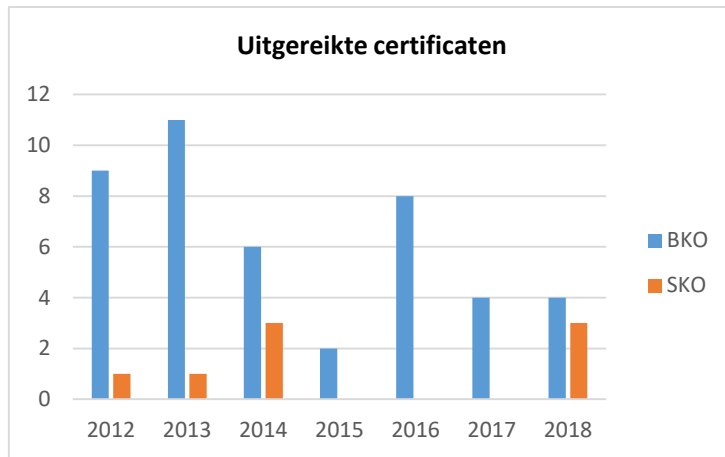
Naast het volgen van de uitkomsten van de reguliere kwaliteitszorg op het punt van toetsing, doet de examencommissie zelf ook onderzoek in de vorm van audits. In 2018 heeft de examencommissie audits uitgevoerd over de scripties van de bachelor Humanistiek en master Zorgethiek en beleid. De resultaten van beide auditprocessen zijn besproken met de directeur onderwijs, de beleidsmedewerker kwaliteitszorg en de coördinatoren van de bachelorthesis en de ZeB masterthesis. De verbeterpunten, waaronder het invoeren van inhoudelijke afstemmingsoverleggen voor docenten en de herziening van de handleiding en het beoordelingsformulier, worden gedurende de studiejaar 2018-2019 en 2019-2020 geïmplementeerd. In studiejaar 2018-2019 vindt tevens een audit plaats over de scripties van de master Humanistiek.

In najaar 2018 heeft de examencommissie de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie opgesteld. Het reglement is binnen verschillende gremia intern besproken en in december 2018 vastgesteld. Het legt onder meer de werkwijze van de examencommissie en de gang van zaken tijdens de toetsing vast. Op grond van de aangescherpte taken van de ambtelijk secretaris is in najaar 2018 de werving gestart voor een nieuwe ambtelijk secretaris van de examencommissie.

Basis Kwalificatie en Senior Kwalificatie Onderwijs

De regeling Basis Kwalificatie Onderwijs (BKO) van de universiteit, die in 2012 is gecertificeerd door de VSNU, beoogt de kwaliteit van de docenten en het onderwijs te verbeteren. Alle docenten van de universiteit (jonger dan 60 jaar) zijn inmiddels in het bezit van een BKO of volgen een BKO-traject vanwege een recente aanstelling. Sinds 2013 bestaat de BKO-toetscommissie uit twee externe leden, waaronder de voorzitter, en één intern lid in het bezit van een SKO.

In 2018 hebben vier docenten een BKO-certificaat behaald. Twaalf docenten volgden het BKO-traject, waarvan acht nieuwe deelnemers. Er zijn zes workshops aangeboden op het gebied van 'introductie in de UvH onderwijsorganisatie', 'ontwerpen van onderwijs: constructive alignment', 'toetsing en feedback', 'wervelende werkvormen', 'beeldcoaching' en 'toetsing van schrijfvaardigheden'. Ook werden vijf intervisiebijeenkomsten georganiseerd.

De universiteit beschikt sinds 2016 over een traject voor de Senior Kwalificatie Onderwijs (SKO). De SKO-toetscommissie bestaat uit vijf externe leden, waarbij één lid tevens deel uitmaakt van de BKO-toetscommissie. In 2018 hebben drie docenten een SKO-certificaat behaald. Elf docenten volgden het SKO-traject met een onderwijsproject en het samenstellen van een portfolio. De onderwijsprojecten leveren een bijdrage aan de leerlijnen geestelijke begeleiding, educatie, organisatie en schrijfvaardighedenonderwijs of hebben als thema de internationalisering van het onderwijs, plagiaatrichtlijnen, 'flipping the classroom', persoonsvorming als academische vorming, de levensbeschouwelijke identiteit van docenten en hun onderwijs, en coaching in het kader van arbeidsmarktbevordering. In 2018 zijn vier SKO-workshops aangeboden op het gebied van 'opzetten, uitvoeren, monitoren en evalueren van onderwijskundige projecten op SKO-niveau', 'toetsing in schrijfvaardigheden', '21st century skills' en 'Plagiat en fraude'.

De universiteit streeft ernaar dat minimaal 10 procent van de docenten in het bezit is van een SKO. Voor een aantal functies binnen de universiteit is een SKO-certificaat een vereiste.

2.4 Internationalisering

Internationalisering van het onderwijs vormt één van de speerpunten in het Strategisch Plan 2017-2021. Het streven is om de internationaliseringsactiviteiten van de universiteit binnen de mogelijkheden van een kleine organisatie de komende jaren uit te breiden en verder te verankeren binnen onderwijs en onderzoek.

Taalbeleid Engels

In de drie opleidingen worden in totaal negen Engelstalige cursussen aangeboden, met het oog op uitwisseling en ontwikkeling van Engelse taalvaardigheid en internationale en culturele competenties van de studenten. De (landelijke) ontwikkelingen op het gebied van de taal van het onderwijs gaan snel en in 2018 is het concept taalbeleid geactualiseerd voor de laatste ontwikkelingen en binnen verschillende gremia besproken. Dit heeft geleid tot aanvullingen en uitwerking van een tijdpad waarin de verschillende activiteiten ten behoeve van de invoering van het taalbeleid zijn opgenomen. Het taalbeleid Engels wordt begin 2019 vastgesteld.

Samenwerking en activiteiten

In Europees verband onderhoudt de universiteit onder meer contacten met de Vrije Universiteit Brussel, Universiteit Antwerpen (Centrum Pieter Gillis) en de Universiteit Gent in België; University of Leicester en University of Southampton in het Verenigd koninkrijk, de University of Copenhagen, University of Aalborg, en University of Agder in Denemarken. In de Verenigde Staten wordt samengewerkt met Rice University Houston Texas, Harvard University, University of Wisconsin, Madison. In Canada wordt samengewerkt met het Resilience Research Centre Halifax. Ook wordt onderzocht of de samenwerking met de Pontifical Catholic University of Paraná (Brazilië) en met de Ukrainian Catholic University in Lviv (Oekraïne) geformaliseerd kan worden met een samenwerkings- en uitwisselingsovereenkomst.

Erasmus⁺-partners van de Universiteit zijn de Università Degli Studi di Milano (Faculty of Philosophy, Faculty of Social Sciences); Vrije Universiteit Brussel (Faculteit Letteren en Wijsbegeerte); Aristotle University of Thessaloniki (School of Philosophy and Pedagogy); Talinn University (School of Educational Sciences); Universitat de Barcelona (Faculty of Education); Charles University Prague (Faculty of Humanities) en de University of Helsinki (Faculty of Educational Sciences).

Global Leadership Summit

De Global Leadership Summit (GLS), een initiatief van de University of the Free State (UFS) in Bloemfontein, Zuid Afrika, is een uitwisselingsprogramma dat studenten en medewerkers van de UFS en haar partneruniversiteiten met elkaar in contact brengt om kennis en ervaringen uit te wisselen ten aanzien van vraagstukken van sociale cohesie en rassenintegratie vanuit Zuid-Afrikaans perspectief. De universiteit is nauw betrokken bij dit programma en levert een financiële bijdrage. In 2018 heeft de Global Leadership Summit van 8 t/m 14 juli bij de University of the Free State in Bloemfontein plaats gevonden. In totaal namen 25 docenten en 90 bachelorstudenten van achttien universitaire partnerorganisaties uit de Verenigde Staten, Europa, Azië en Afrika deel aan het programma. Inhoudelijk richtte het programma zich op workshops, lezingen, voorstellingen en dialoogsessies over sociale rechtvaardigheid in lokale gemeenschappen en in landelijk en mondiaal perspectief. Vanuit de universiteit namen twee docenten en drie bachelorstudenten deel.

Erasmus+ strategisch partnerschap Education for Democratic Intercultural Citizenship

De universiteit heeft in 2016 een subsidie verworven voor een strategisch partnerschap in het kader van het Europese Erasmus+ programma. Het project heeft als titel 'Education for Democratic Intercultural Citizenship' (EDIC+). Partners in het consortium zijn de universiteiten van Helsinki, Tallinn, Praag, Bath-Spa, Barcelona en Thessaloniki. De samenwerking is gericht op de ontwikkeling van een gezamenlijk EDIC curriculum, het organiseren van een jaarlijks intensief programma voor studenten en docenten (in 2018 in Helsinki/Tallinn) en uitwisseling van studenten en docenten. Het drie jaar durende project wordt in de zomer van 2019 afgerond met een internationale conferentie in Utrecht.

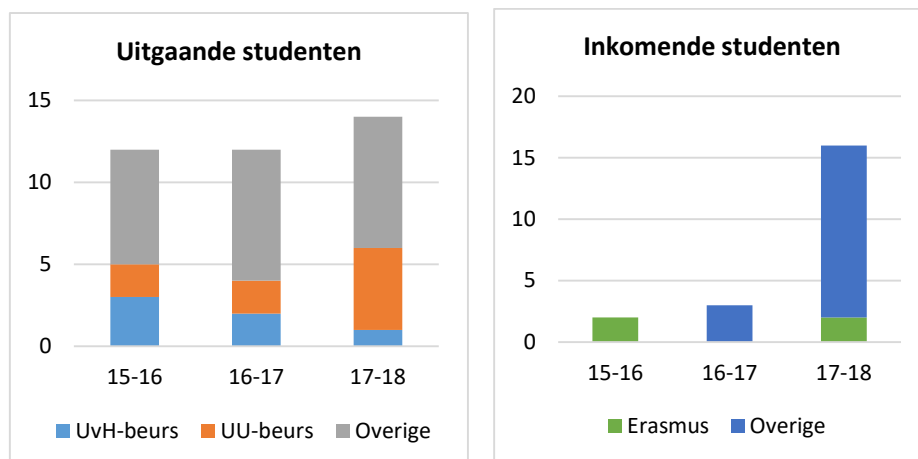
In 2018 is aan de Universiteit voor Humanistiek de EDIC-module *Theory and Practice of Citizenship Education: Teaching Democracy and Tolerance* aangeboden, waaraan drie UvH-studenten en vier internationale studenten hebben deelgenomen.

Uitwisseling

In 2017-2018 heeft één student met een UvH-Erasmusbeurs een exchangeperiode in het buitenland doorgebracht. Het betrof een stage in Madrid. De invoering van het mobiliteitsvenster in de bacheloropleiding in studiejaar 2018-2019 heeft naar verwachting het gevolg dat meer studenten met een UvH-beurs op uitwisseling gaan. Studenten kunnen op basis van een samenwerkingsovereenkomst met de Universiteit Utrecht (UU) ook op uitwisseling gaan via de UU. In 2017-2018 maakten vijf studenten van deze mogelijkheid gebruik. Verder namen in juli 2018 drie studenten deel aan de Global Leadership Summit in Bloemfontein, Zuid-Afrika, en woonden vier studenten het EDIC+ programma in Helsinki/Talinn bij.

In periode I van studiejaar 2018-2019 namen twee studenten van de universiteit Milaan en twee studenten van de Aristotle University of Thessaloniki als exchangestudent deel aan het Engelstalige bacheloronderwijs van de universiteit.

In 2018 is geen aanvraag ingediend voor een Holland Scholarship voor studiejaar 2018-2019. Één docent heeft in 2017-2018 een Erasmus+ onderwijsopdracht verzorgd bij een partner.

Overige uitgaand: Kosmopolis summerschool, Holland scholarship, EDIC+, Global leadership summit
Overige inkomend: InCluusion, EDIC+

Vluchtelingstudenten

In studiejaar 2018-2019 heeft de universiteit de samenwerking met het InclUUsion initiatief van de Universiteit Utrecht voortgezet, dat immigranten met en zonder verblijfsvergunning de mogelijkheid biedt om deel te nemen aan het onderwijs. Dertien vluchtelingstudenten hebben in Periode I van studiejaar 2018-2019 op deze wijze deel kunnen nemen aan vijf Engelstalige bachelor- en mastercursussen van de universiteit. De omstandigheden van deze studenten zijn moeilijk en daardoor zijn dit jaar een aantal InclUUsion-studenten tussentijds uitgevallen.

3. Onderzoek en valorisatie

De versterking van de focus in het onderzoeksprogramma

In 2018 is een nieuw onderzoeksprogramma vastgesteld voor de periode 2018 tot 2021 met de titel: *A Meaningful Life in a Just and Caring Society*. De centrale vraag van het programma is hoe we voor mensen de mogelijkheden optimaliseren om een waardig en zinvol leven te leiden, in een rechtvaardige, zorgzame samenleving. Daarbij staan twee spanningsvelden centraal te weten:

- Het spanningsveld tussen het realiseren van menselijke potentie en het erkennen van menselijke kwetsbaarheid;
- Het spanningsveld tussen speelruimte voor human flourishing en moreel actorschap en bepaaldheid door sociale, culturele en politieke structuren.

De verbetering van de balans tussen de maatschappelijke en wetenschappelijke betekenis van het onderzoek

Om haar missie waar te maken heeft de universiteit zich sinds de dag van haar oprichting ingezet om fundamentele wetenschap en maatschappelijke praktijken met elkaar in verbinding te brengen. Daarmee liep de universiteit voor op de maatschappelijke, politieke en sociale verwachtingen. Inmiddels wordt ook in het Standard Evaluation Protocol voor de beoordeling van universitair onderzoek meer aandacht besteed aan de maatschappelijke betekenis van onderzoek. De universiteit wil de geboden ruimte benutten en haar voorsprong versterken. Een goede balans tussen wetenschappelijke en maatschappelijke betekenis zal bijdragen aan een beter onderzoeksklimaat en daarmee aan de kwaliteit van werk en welzijn van wetenschappers.

In 2018 is de balans tussen het aantal wetenschappelijke publicaties waarin onderzoeksresultaten worden gedeeld met de internationale wetenschappelijke gemeenschap en het aantal vak- en populariserende publicaties waarmee deze resultaten toegankelijk worden gemaakt voor professionals en een breder publiek, verder verbeterd.

Wetenschappelijke publicaties	2016	2017	2018
Artikelen in gerefereerde wetenschappelijke tijdschriften	58	56	62
Artikelen in gerefereerde wetenschappelijke proceedings	5	3	2
Artikelen in wetenschappelijke tijdschriften	1	1	-
Artikelen in wetenschappelijke proceedings	2	-	-
Artikelen in wetenschappelijke bundels	26	10	25
Monografieën	-	1	4
Bundels	5		1
Themanummers wetenschappelijke tijdschriften	1	3	4
Recensies	2	3	1
Oraties	5	2	1
Abstracts	-	10	3
Totaal aantal wetenschappelijke publicaties	105	89	103

Vakpublicaties voor professionals	2015	2016	2017	2018
Artikelen in tijdschriften	33	28	41	19
Artikelen in proceedings	-	-	-	-
Artikelen in bundels	18	7	26	16
Monografieën	2	3	4	4
Rapporten	10	3	8	5
Internetartikel	-	-	4	-
Redactie bundels	5	2	3	-
Redactie themanummers tijdschriften	3	-	-	-
Recensies	3	1	4	-
Totaal aantal vakpublicaties voor professionals	74	44	90	44

Populariserende publicaties voor een breder publiek	2015	2016	2017	2018
Artikelen in tijdschriften	7	4	3	2
Bijdragen in week- of dagbladen	6	7	5	3
Monografieën	1	-	-	1
Artikelen in bundels	11	8	2	3
Totaal aantal publicaties voor een breder publiek	25	19	10	9

Voor een volledig overzicht van alle publicaties, zie www.uvh.nl/onderzoek/publicaties

Resultaten van onderzoek worden niet alleen middels publicaties gedeeld. Er worden ook veel lezingen gegeven en symposia en seminars georganiseerd. Bovendien worden trainingen en opleidingen verzorgd. In 2018 is de Celebranten Opleiding voor de tweede keer aangeboden. Deze eenjarige postdoctorale opleiding tot celebrant is bedoeld voor mensen die de viering van belangrijke transitiemomenten professioneel begeleiden.

Er zijn blijken van waardering van zowel wetenschappelijke als maatschappelijke partijen. Zo kreeg het in 2017 verschenen artikel *Is My Volunteer Job Not Real Work? The Experiences of Migrant Women with Finding Employment through Volunteer Work* van Thomas Kampen en Jasmijn Slootjes in juli 2018 de *Best paper Award* van de *International Society for Third-Sector Research* (ISTR). Deze prijs wordt elke twee jaar toegekend aan de auteurs van het beste artikel dat in het namens de ISTR door Springer uitgegeven tijdschrift *Voluntas* verscheen. Daarnaast ontving Chantal Sluijsmans op 25 juni 2018 van de Vereniging van Geestelijk Verzorger (VGVZ) de research-award 2018 voor het onderzoek *Spanningsvol verbinden in een ziekenhuis. Menslievende zorg stimuleren door normatieve professionalisering*, waarop zij op 9 maart 2018 aan de universiteit promoveerde.

Open Science

De universiteit onderschrijft het belang en de inzet van het Nationaal Plan Open Science.

In het kader van het streven naar 100% open access publiceren worden article publication fees (APC's) uit een centraal fonds betaald. Het is bezwaarlijk dat de Universiteit voor Humanistiek niet in de gelegenheid wordt gesteld deel te nemen aan de deals die door universiteiten met uitgevers worden gesloten over het gratis of met korting open acces publiceren van artikelen in hybride en closed access tijdschriften.

In 2018 is bijna de helft van de artikelen in gerefereerde wetenschappelijke tijdschriften Open Access. Dat was in 2017 nog slechts 25%. De universiteit heeft op dit belangrijke punt dus een behoorlijke stap gezet.

	Aantal	Percentage
A: Gold, DOAJ classified[1]	5	11%
B: Gold, not DOAJ classified OA/Hybrid[2]	15	34%
C: Green only OA[3]	0	0%
Subtotaal Open Access	20	45%
D: Toll Access or embargo	24	55%
Totaal aantal artikelen	44	100%

[1] Artikel is gepubliceerd in Open Access tijdschrift dat voorkomt in Directory of Open Access Journals (DOAJ).

[2] Artikel is Open Access gepubliceerd in een tijdschrift dat niet voorkomt in de DOAJ of in een Closed Access tijdschrift.

[3] Artikel is alleen open access toegankelijk middels een repository.

In het kader van het streven naar een optimaal hergebruik van onderzoeksdata is vastgelegd dat onderzoeksdata van medewerkers en promovendi vanaf 1 januari 2019 in principe als Open Access of als Restricted Access moet worden gedeponeerd bij DANS.

Voor wat betreft de ontwikkeling van bijpassende evaluatie-, en waarderingssystemen is vastgesteld dat publicaties in nieuwe, peer-reviewed open access tijdschriften intern tot de belangrijkste publicaties worden gerekend, ook wanneer deze tijdschriften nog geen bovengemiddelde impactfactor hebben.

De vergroting van het onderzoeksbudget

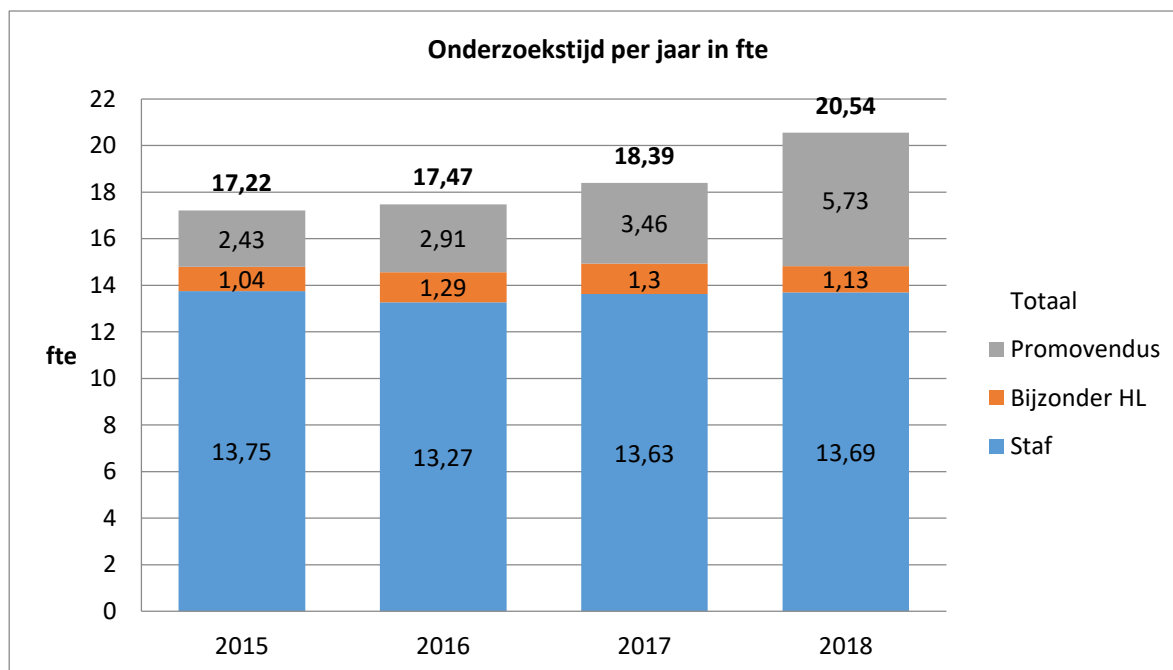
Het onderzoek wordt grotendeels via de eerste geldstroom gefinancierd. Het streven is om de inkomsten uit de tweede en derde geldstroom in de periode 2017 t/m 2019 te laten groeien tot een omvang van 13% van de totale inkomsten van de universiteit.

Wetenschappelijke publicaties	2016	2017	2018
Inkomsten 2 ^e geldstroom als percentage totale inkomsten	2%	2%	3%
Inkomsten 3 ^e geldstroom als percentage totale inkomsten	6%	11%	10%
Totaal	8%	13%	12%

Hoewel in 2018 het percentage middelen uit de derde geldstroom wat is afgenomen, lijkt dat alleszins haalbaar. Om dat te waarborgen is per 1 september 2018 een subsidieadviseur aangesteld die onderzoekers ondersteunt bij het opstellen van subsidieaanvragen en voorstellen voor opdrachtonderzoek.

Het is van groot belang dat de universiteit er steeds beter in slaagt middelen uit de tweede geldstroom te verwerven. Dat is een belangrijke blijk van waardering voor de wetenschappelijke

kwaliteit van ons onderzoek. Van belang is ook dat door de verwerving van meer financiële middelen uit de tweede geldstroom de totale hoeveelheid onderzoekstijd in 2018 verder kon worden uitgebreid naar ruim 20 fte. De middelen zijn vooral ingezet om meer promovendi aan te stellen.

De versterking van de Graduate School

In 2018 is een plan opgesteld voor de verbetering van de werving en selectie van kandidaat-promovendi. Dit moet resulteren in de instroom van circa 15 buitenpromovendi per september 2019 die in staat moeten worden geacht om aan het eind van het eerste jaar aan de strenge beoordeling voor toelating tot het vervolgdeel van de opleiding te voldoen.

Promovendi en promoties

Actieve promovendi per 31-12-2018	Overig	Totaal
Werknemer-promovendi		11
Buitenpromovendi	12	70
Totaal	12	81

In 2018 hebben twaalf promoties plaatsgevonden, waarvan zes promoties van deelnemers aan de Graduate School. Zes dissertaties waren Engelstalig. Voor een overzicht van de in 2018 verschenen dissertaties, zie: www.uvh.nl/onderzoek/publicaties/dissertaties

Wetenschappelijke integriteit

De Vertrouwenspersoon Wetenschappelijke Integriteit (VWI) is in 2018 vier keer geraadpleegd over kwesties op het gebied van wetenschappelijke integriteit. In twee gevallen ging het om mogelijk plagiaat door een promovendus. De andere kwesties betroffen de relatie promovendus-promotor en een mogelijke schending van intellectueel eigendom.

In 2018 zijn geen klachten voorgelegd aan de commissie wetenschappelijke integriteit. De universiteit heeft de commissie wel om advies gevraagd in het kader van door een buitenpromovendus gepleegd plagiaat. Het college van bestuur heeft in november 2018, na advisering door de commissie besloten de promovendus als zodanig uit te schrijven. Het Landelijk

Orgaan Wetenschappelijke Integriteit heeft een door de betreffende promovendus bij haar ingediend verzoek om advies niet-ontvankelijk verklaard, waarmee het in november 2018 genomen besluit definitief werd. Het dossier is begin 2019 gepubliceerd op de website van de universiteit.

Het college van bestuur heeft een voorbereidingscommissie Ethiek, Integriteit en Academische Vrijheid ingesteld. De commissie werd voorgezeten door de VWI en heeft eind december haar advies uitgebracht aan het college van bestuur. Het advies is overgenomen.

De universiteit heeft de nieuwe Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit onderschreven. De code is met ingang van 1 oktober 2018 van kracht voor wat betreft onderzoek dat vanaf die datum is gestart.

Nevenfuncties van hoogleraren worden gepubliceerd op de persoonlijke pagina's van de hoogleraren op www.uvh.nl

4. Organisatie en bedrijfsvoering

4.1 Medewerkers

Cao

In 2018 is er door de VSNU met de vakbonden een nieuwe cao Nederlandse Universiteiten (cao NU) overeengekomen. De werkingssfeer loopt over de kalenderjaren 2017 t/m 2019. In mei 2018 zijn de bruto salarissen structureel verhoogd met 2%. Daarnaast hebben medewerkers die op 1 mei 2018 in dienst waren een eenmalige bruto uitkering van 0,6% van het jaarsalaris ontvangen. Conform cao liggen de huidige prioriteiten in het personeelsbeleid op het gebied van werkdruk, mobiliteit en duurzame inzetbaarheid (actief loopbaanbeleid).

In het najaar van 2018 is een aantal onderzoeken uitgevoerd:

- Het tweejaarlijkse (kwantitatieve) medewerkersonderzoek door Effectory. De betrokkenheid, bevlogenheid en de tevredenheid van de medewerkers ligt iets boven de benchmark van de Nederlandse universiteiten. Rolduidelijkheid en efficiëntie blijven iets achter en worden speerpunten van beleid in 2019;
- Een kwalitatief werkdruk onderzoek door Motivaction met als doel het formuleren van maatregelen om de werkdruk beheersbaar te houden.

Het plan van aanpak uit de Risico Inventarisatie & Evaluatie (RIE) is in het voorjaar geactualiseerd en deels geïmplementeerd in 2018. Deze implementatie wordt voortgezet in 2019.

De universiteit streeft naar een inhoudelijk en kwalitatief zodanig opgebouwde formatie dat de doelstellingen van onderzoek en onderwijs optimaal gerealiseerd kunnen worden. Hierbij is blijvende aandacht voor de duurzame inzetbaarheid van alle medewerkers van groot belang. De middelen die daarvoor ingezet worden zijn de meerjaren-functioneringscyclus; in-, door- en uitstroombegeleiding; deskundigheidsbevordering en formatieplannen met aandacht voor strategisch personeelsbeleid.

In 2018 zijn achterstanden in de te voeren jaargesprekken ingehaald. Eind 2018 hebben de eerste beoordelingen conform de functioneringscyclus plaatsgevonden.

Ontwikkeling en scholing

Wat betreft deskundigheidsbevordering van wetenschappelijk personeel zijn BKO en SKO trajecten gecontinueerd, evenals bijscholing met betrekking tot Engelstalig onderwijs en publiceren. Scholing van ondersteunend personeel vindt plaats naar behoefte en is zeer divers. Indien gewenst vindt (loopbaan)coaching plaats.

De beoordelingen vanuit de functioneringscyclus leveren input voor verder te nemen maatregelen op het gebied van deskundigheidsbevordering en voor het ontwikkelen van opleidingsbeleid voor zowel wetenschappelijk als ondersteunend personeel. Dit beleid zal, behalve op de duurzame inzetbaarheid van personeel binnen de universiteit, ook gericht zijn op talentmanagement met als doel de door- en uitstroming van medewerkers te bevorderen.

Werkdruk en personeelsbeleid

Een reeds genomen maatregel tegen werkdruk is het aanpassen van de onderwijstaakstelling. Deze is nu gebaseerd op 1500 standaard werkuren (fulltime) in plaats van 1672. Verdere maatregelen zullen genomen worden op basis van de resultaten uit bovengenoemde onderzoeken en de aangepaste RIE. In het bijbehorende beleid zal aandacht geschonken worden aan zowel energiegevers als aan knelpunten.

Ziekteverzuim

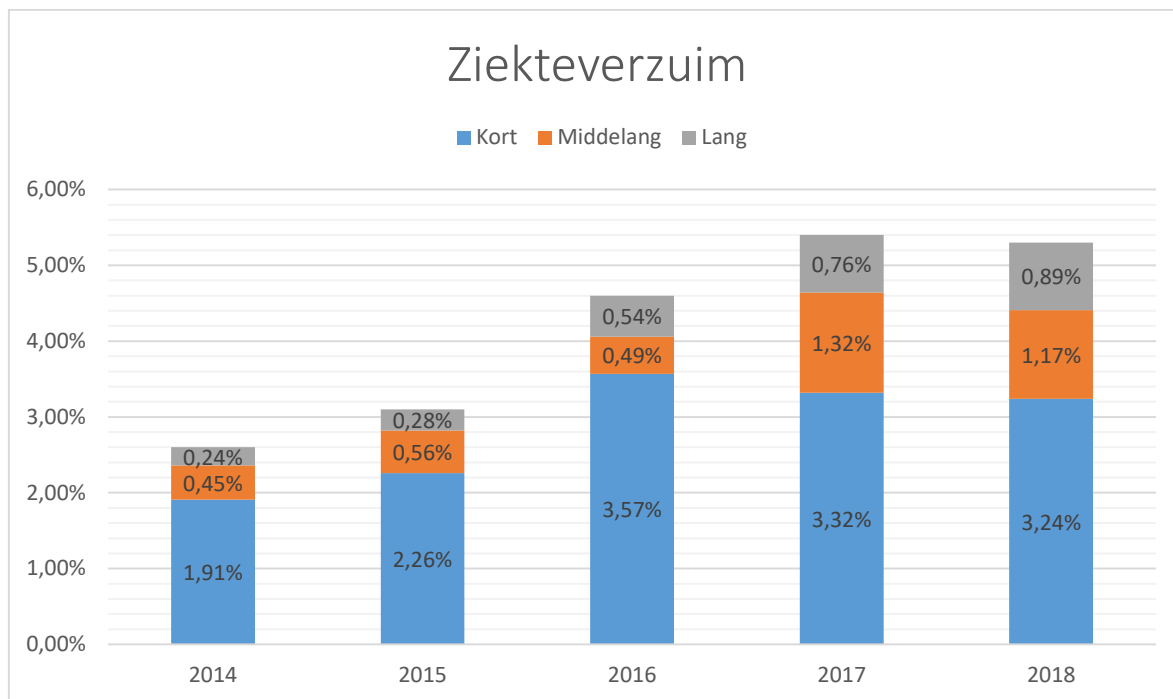
In 2018 bedroeg het ziekteverzuim 5,3%, door voornamelijk fysieke en psychische gezondheidsproblemen, een daling met 0,1% ten opzichte van 2017 bij een stijging van de formatie. Dit ziekteverzuim betrof 6 voortdurende en 71 nieuwe meldingen. Ultimo 2018 waren 3 langdurige verzuimperiodes nog niet afgesloten. 51 medewerkers hebben verzuimd, waarvan 3 vaker dan 3 keer. In 6 gevallen was er sprake van arbeidsgebonden verzuim.

Jaar/meldingen	totaal	kort	middellang	lang
2018 (77x)	5,3%	3,2%	1,2%	0,9%
2017 (78x)	5,4%	3,3%	1,3%	0,8%
2016 (85x)	4,6%	3,6%	0,5%	0,5%
2015 (78x)	3,1%	2,3%	0,6%	0,3%
2014 (75x)	2,6%	1,9%	0,5%	0,2%

Legenda: Kort: < 1 wk; Middellang: 1-6 wkn; Lang: > 6 wkn

Ziekmeldingen per leeftijdscategorie ultimo 2018 (waarbij 5 ziekmeldingen uit bovenstaande tabel niet zijn meegenomen omdat de betreffende medewerkers eind 2018 uit dienst waren).

OBP	totaal
< 36	5
36-45	5
46-55	16
56-65	12
>65	-
WP	
< 36	6
36-45	12
46-55	9
56-65	7
>65	-

In- en uitstroom van personeel

Drie vaste medewerkers hebben de pensioenleeftijd bereikt (1,9 fte). Hun werk wordt overgenomen door twee medewerkers (1,8 fte). Vijf vaste medewerkers (3,35 fte) hebben een andere baan gevonden en zijn (gedeeltelijk) vervangen door drie medewerkers (2,5 fte). In 2018 is het aantal juniordocenten verhoogd van twee naar drie ter ondersteuning van de onderwijs capaciteit. Tevens zijn er in de flexibele schil diverse onderzoekers en promovendi aangesteld op extern gefinancierd budget.

Personele data

Conform de salarisadministratie werd ultimo 2018 een totaal van 77,80 fte bezetting bezoldigd door de universiteit (120 personen). De gemiddelde bezetting gedurende 2018 was 74,57 fte (114 personen).

Het wetenschappelijk personeel is gedurende dit jaar qua formatie met ruim 4 fte gestegen en het ondersteunend personeel met 1 fte. Voor een aantal ondersteunende taken in de kantine en receptie worden studenten via het uitzendbureau ingezet.

Personeelsbezetting wetenschappelijk personeel (peildatum 31-12-2018)

Categorie	Perc.	Totaal		Man		Vrouw	
		Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal
HL	12,4%	6,2	10	2,1	4	4,1	6
UHD	11,4%	5,7	7	2,3	3	3,4	4
UD	32,8%	16,4	23	5,0	8	11,5	15
Docent	12,8%	6,4	12	2,1	4	4,4	8
Onderzoeker	8,4%	4,2	5	1,0	1	3,2	4
Promo-wn	18,4%	9,2	11	2,0	2	7,2	9
BHL *	3,8%	1,9	9	1,1	5	0,8	4
Totaal WP 31/12/18	100,0%	50,0	77	15,5	27	34,5	50

* 4 personen zijn bij zowel BHL als UHD/HL geteld. 1 fte BHL (5 personen) is niet opgenomen in de salarisadministratie van de UvH

Meerjarige personeelsbezetting wetenschappelijk personeel

	Totaal		Man			Vrouw		
	fte	aantal	fte	aantal	perc.	fte	aantal	perc.
2018	50,0	77	15,5	27	35,1%	34,5	50	64,9%
2017	45,9	72	14,4	25	34,7%	31,5	47	65,3%
2016	42,1	72	13,3	25	34,7%	28,8	47	65,3%
2015	42,1	73	15,7	30	41,1%	26,4	43	58,9%
2014	37,5	65	15,3	31	47,7%	22,2	34	52,3%

Gedurende de laatste 5 jaar vertoont de totale formatie van het wetenschappelijk personeel een stijgende lijn. Het percentage vrouwen binnen het wetenschappelijk personeel is na een aanvankelijk sterke stijging gestabiliseerd. Ook de hogere wetenschappelijke functies worden in de meerderheid door vrouwen bekleed.

Personeelsbezetting ondersteunend en beheerspersoneel (peildatum 31-12-18)

Functieniveau*	Perc.	Totaal		Man		Vrouw	
		Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal
II	19,8%	4,7	6	2,2	3	2,4	3
III	34,2%	8,1	12	1,7	2	6,4	10
IV	39,7%	9,4	12	4,8	6	4,6	6
V	6,4%	1,5	2	0,5	1	1,0	1
Totaal 31/12/18	100,0%	23,6	32	9,2	12	14,3	20

* Overzicht functieniveaus: II = schaal 4-6; III = schaal 7-9; IV = schaal 10-12; V = schaal 13-15

Meerjarige personeelsbezetting ondersteunend en beheerspersoneel

	Totaal		Man			Vrouw		
	fte	aantal	fte	aantal	perc.	fte	aantal	perc.
2018	23,6	32	9,2	12	37,5%	14,3	20	62,5%
2017	22,5	30	9,0	11	36,7%	13,5	19	63,3%
2016	23,3	30	9,1	11	36,7%	14,2	19	63,3%
2015	24,6	34	9,1	12	35,3%	15,5	22	64,7%
2014	23,4	33	10,2	13	39,4%	13,2	20	60,6%

De totale formatie van het ondersteunend en beheerspersoneel vertoont schommelingen gedurende 5 jaar. Vanwege ziektevervanging en tijdelijk extra ondersteuning ten behoeve van de onderwijsvisite is er in 2018 sprake van een groei van ruim 1 fte (verdeeld over 2 personen).

Personeelsbezetting studentassistenten (peildatum 31-12-18)

Functieniveau	Totaal		Man		Vrouw	
	fte	aantal	fte	aantal	fte	aantal
Student-assistent	5,3	20	2,1	6	3,2	14

Formatie personeel ex studentassistenten vast, tijdelijk met uitzicht op vast en tijdelijk
(peildatum 31-12-2018)

	vast	muo	tijd.
WP	27,5	3,7	18,8
OBP	17,9	4	1,6
Totaal	45,4	7,7	20,4

Leeftijdsofbouw personeelsbestand (peildatum 31-12-2018)

Categorie	Perc.	Totaal	WP	OBP
<36 jaar	31,2%	39	31*	8*
36-45 jaar	18,4%	23	20	3
46-55 jaar	24,0%	30	20	10
56-65 jaar	24,0%	30	16	14
> 65 jaar	2,4%	3	2	1
	100,0%	125	89	36

** Student-assistenten zijn verdeeld over 16 bij WP en 4 bij OBP
5 BHL zijn niet in dienst maar wel opgenomen in dit overzicht*

Uitstroom komende jaren vanwege pensioen

Jaar pensioen uitstroom	WP	OBP
2019	0,6 fte	0,9 fte
2020	1,0 fte	1,0 fte
2021	1,4 fte	-
2022	-	-
2023	0,3 fte	0,5 fte

4.2 Financieel beleid 2018

Bekostiging

Op de universiteit is het bekostigingsstelsel van het wetenschappelijk onderwijs van toepassing. In dit model staan voor alle universiteiten gezamenlijk vaste en variabele bedragen voor onderwijs en onderzoek. De vaste bedragen worden procentueel verdeeld over de universiteiten. De variabele bekostiging is afhankelijk van het aantal ingeschreven en bekostigde studenten, het aantal bekostigde graden en het aantal promoties. Deze bedragen waren in 2018 € 4.645 per inschrijving, € 2.052 per graad (waarbij de mastergraad dubbel geteld wordt) en € 78.110 per promotie. Om schommelingen vanuit de Rijksbijdrage te beperken wordt de bekostiging van de promoties vanaf 2018 gebaseerd op driejaarsgemiddelden.

Financiële en andere beheersstructuren

Sinds 1 januari 2013 is de financiële administratie ingericht volgens een grootboek- en rekeningschema dat aansluit op de organisatorische indeling van de universiteit.

Per periode van vier maanden wordt een resultaat bepaald voor de universiteit als geheel, en voor de zes leerstoelgroepen, de directies onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering, en het college van bestuur afzonderlijk. De resultaten betreffen zowel de financiële resultaten, als de behaalde resultaten op het gebied van onderwijs-, onderzoeks- en bedrijfsvoeringsdoelen. Al deze resultaten worden sinds januari 2018 vastgelegd in triaalrapportages, die drie maal per jaar door het college van bestuur met de afzonderlijke voorzitters en directeuren worden besproken.

In 2018 is een groot deel van de budgetten, die voorheen op het niveau van het college van bestuur belegd waren, gedecentraliseerd naar de organisatie-eenheid (ondersteunende afdeling, of leerstoelgroep, of college van bestuur). De hoofdbudgethouder (voorzitter, directeur of lid college van bestuur) fiatteert elektronisch de ten laste van het budget van zijn afdeling of leerstoelgroep komende facturen. Het fiat voor de betalingen ligt buiten de financiële administratie en wordt voor het merendeel gegeven door de directeur bedrijfsvoering.

De universiteit kent bovendien diverse interne beheersmaatregelen om de administratieve processen in goede banen te leiden. Zo is er een AO-handboek dat jaarlijks in september wordt geactualiseerd; een declaratieprotocol waarbij de normen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden gehanteerd; een treasurystatuut dat de universiteit verbiedt om risicovol te beleggen; een mandaatregeling die aangeeft welke functionarissen tot welke bedragen verplichtingen mogen aangaan namens de universiteit; een vacature- en sollicitatieprotocol. De universiteit kent een regeling inverdiende gelden voor het wetenschappelijk personeel die erop is gericht dat het netto resultaat (baten -/- toe te rekenen kosten) bij de verantwoordelijke leerstoelgroep blijft.

Uitgangspunt is steeds dat de regelingen en procedures passend moeten zijn bij de schaal van de universiteit, om zo veel mogelijk de kosten van administratieve regeldruk en functiescheiding beheersbaar te houden.

Met betrekking tot aanstellingen geldt dat alle vacatures - met uitzondering van kortdurende studentassistentenschappen - eerst door het college worden goedgekeurd voorafgaand aan werving, en dat alle arbeidsovereenkomsten alleen door het lid van het college belast met de bedrijfsvoering ondertekend worden. Alle financiële verplichtingen boven de € 10.000 behoeven eveneens de voorafgaande goedkeuring van het college van bestuur.

Tevens is in 2018 een eerste versie van een intern controleplan opgesteld. Deze wordt aangescherpt en geïmplementeerd in 2019.

Om te komen tot meer transparantie en inzicht in de begroting en realisatie is besloten om te stoppen met financiering van uitgaven uit diverse reserves. Zo bestaat er met ingang van 2018 geen innovatie- en egalisatiereserve meer en wordt het aantal reserves bij de leerstoelgroepen beperkt tot

één per leerstoelgroep. Alleen hoogleraren met een inverdienvplichting of bijzonder hoogleraren waar aparte afspraken mee zijn gemaakt, hebben nog een eigen reserve.

Financiële ontwikkeling gedurende het boekjaar

De universiteit schrijft in 2018 net als de voorgaande jaren zwarte cijfers. De verwachting in de vastgestelde meerjarenbegroting is dat 2019 met een negatief resultaat zal eindigen. Vanwege de toename in regeldruk vanuit de overheid, vanwege een groei in het aantal promoties én vanwege verhoogde activiteiten op het gebied van de 2e en 3e geldstroom nemen de kosten – voornamelijk op het gebied van personele inzet - in 2019 toe. De baten van die extra inzet ijlen na, waardoor op de langere termijn een positief resultaat wordt verwacht dat het negatieve resultaat van 2019 zal compenseren.

De meeste leerstoelgroepen hebben, mede door inkomstenoverdrachten uit de rijksbijdragen, een positief resultaat. Deze inkomstenoverdrachten bestonden uit promotiepremies, matching voor aio's, en vergoedingen voor deelname aan examen- en opleidingscommissies.

Begin 2019 is het meerjaren onderhoudsplan beschikbaar gekomen. De financiële effecten daarvan worden meegenomen in de jaarrekening 2019 en in de nieuwe meerjarenbegroting die najaar 2019 wordt opgesteld.

Wanneer gekeken wordt naar de belangrijkste afwijkingen tussen begroting en realisatie dan zijn dat:

- De Rijksbijdrage is € 207.560 hoger dan begroot. Dit betreft met name de compensatie voor de loon- en prijsbijstellingen die de UvH jaarlijks van het ministerie krijgt maar die bij het opmaken van de begroting nog niet bekend zijn.
- Daarnaast zijn de baten werk in opdracht van derden ruim € 200.000 meer dan begroot.
- De lonen en salarissen zijn € 311.000 hoger dan begroot. De totale personeelslasten zijn € 474.596 hoger dan begroot. Er is in 2018 € 77.000 aan transitievergoedingen uitbetaald die niet begroot zijn. Verder is er in de begroting slechts ten dele rekening gehouden met alle salarismaatregelen in 2018. De toename van het aantal fte's door het grotere aantal externe onderzoeksprojecten is eveneens niet begroot.

De geconstateerde verschillen zullen najaar 2019 worden meegenomen in de aanpassing van de meerjarenbegroting 2020 – 2024.

Reservebeleid

Als kleine gespecialiseerde instelling heeft de universiteit minder mogelijkheden om tegenvallers bij de ene sector te compenseren met meevallers uit andere sectoren. Daarnaast legt het hebben van een eigen gebouw een claim op het eigen vermogen. De universiteit streeft ernaar een eigen vermogen te hebben dat voldoende is om de gebouwwaarde in stand te houden plus 20 procent van de variabele componenten in de bekostiging plus 30 procent van de overige inkomsten.

Daarnaast kent de universiteit een reservebeleid voor de leerstoelgroepen. Wanneer een reserve van een leerstoelgroep boven de € 75.000 uitkomt, moet er een bestedingsplan komen van het bedrag boven de € 75.000. Een verdere groei van de reserve wordt niet als wenselijk gezien. Dit gegeven heeft wel effect op het resultaat van 2018. De leerstoelgroepen met een te hoge reserve moeten gedurende het jaar de inverdiende gelden gaan uitgeven.

Wet op de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Vooruitlopend op de invoering van de AVG is in 2017 een functionaris gegevensbescherming (FG) aangesteld bij de universiteit en aangemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Voor de universiteit was dit onderwerp niet nieuw. Het is een voortzetting van beleid dat gestart is met de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP). In 2016 is er reeds beleid vastgesteld over hoe om te gaan met onderzoeksgegevens. Door de FG is al het aanwezige beleid verzameld en aangescherpt in een

Nota gegevensbescherming die in mei 2018 is vastgesteld door het college van bestuur. De universiteit voldeed daarmee aan de eisen die gesteld werden bij het ingaan van de AVG op 25 mei 2018. Met ingang van 2019 is de rol van FG niet langer intern maar bij een extern bureau belegd.

Aanbestedingsbeleid

Als kleine instelling komt de universiteit ook bij meerjarige aanbestedingstrajecten niet boven de grenzen van de Europese aanbesteding uit, tenzij wordt meegegaan met een aanbestedingstraject van een andere grote universiteit, zoals in het verleden bij het schoonmaakcontract. Een dergelijke aanbesteding heeft in 2018 niet plaatsgevonden. Daarnaast zijn er aanvullende nationale regels voor aanbestedingen voor instellingen als de universiteit, die grotendeels uit rijksbijdragen worden gefinancierd. Die regels schrijven voor dat bij grotere opdrachten (waarde > € 50.000 bij diensten) meerdere offertes worden gevraagd en de instelling de economisch meest voordelige inschrijving kiest. Dit is opgenomen in het AO-handboek.

Infrastructuur

Iedere universiteit heeft een kostbare infrastructuur. Hiertoe behoren de gebouwen in eigendom, maar ook de installaties in die gebouwen, overige apparatuur en de software om de hardware goed te laten functioneren. Het bij de tijd houden van al die zaken vergt jaarlijks aanzienlijke bedragen. Om dit goed in te bedden in de begroting zijn de kosten meerjarig mee begroot in de afschrijvingen. Er vinden geen eenmalig grote uitgaven plaats.

In 2018 is aan de tuinzijde van het gebouw al het resterende enkel glas door dubbel glas vervangen, evenals een aantal kozijnen en dakkapellen. Tevens is verlichting vervangen door energiezuinige ledlampen. Daarmee is gewerkt aan een verdere verduurzaming van het gebouw. Ook is een aantal onderwijsruimtes opgeknapt, o.a. door het aanpassen van de audio-installaties.

Uitbesteding

De volgende activiteiten zijn door de universiteit uitbesteed: schoonmaak, beveiliging en een deel van de ICT voorzieningen. Bij het doen van een aanbesteding wordt, wanneer de kennis niet in huis is, externe deskundigheid ingehuurd.

Investerings in private activiteiten

De universiteit heeft in 2018 geen investeringen gedaan in private activiteiten, noch in publiek-private onderwijskundige arrangementen.

Studenten die tegelijkertijd medewerker zijn

Afgezien van studentassistenten kende de universiteit in 2018 geen medewerkers die tegelijkertijd een bekostigde opleiding aan de universiteit volgden. Wel huurt zij uitzendkrachten in, van wie sommigen aan de universiteit studeren.

Informatievoorziening

De universiteit is geen lid van de VSNU, maar geassocieerd lid net als de overige levensbeschouwelijke universiteiten. Dankzij de in 2012 gemaakte afspraken met zowel het ministerie van OCW als de VSNU is de informatievoorziening vanuit de overheid voor de universiteit verbeterd. De universiteit volgt de CAO Nederlandse Universiteiten.

Risico's

In 2018 is de Nota risicomanagement vastgesteld (zie Continuïteitsparagraaf), is een Commissie ethiek, integriteit en academische vrijheid ingesteld en is een interne Functionaris Gegevensbescherming aangewezen.

Universiteitsfonds

Net als andere universiteiten kent de universiteit sinds 2014 een universiteitsfonds met ANBI-status. In 2018 heeft dat fonds geen activiteiten ontplooid. De bestuurders zijn onbezoldigd.

4.3 Vooruitzichten voor 2019 en latere jaren (continuïteitsparagraaf)

Uitgangspunt van het bestuursverslag in het algemeen en van de continuïteitsparagraaf in het bijzonder, is de *Handreiking Bestuursverslag* zoals die door het ministerie van OCW december 2018 ter beschikking is gesteld.

A1 Gegevensset

In de meerjarenbegroting 2019-2023, die goedgekeurd is door de raad van toezicht op 11 december 2018, wordt uitgegaan van de volgende kengetallen voor de bekostiging:

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Personeel									
Gemiddelde personeelsbezetting (FTE)	59	61	64	67	71	74	76	75	75
Instroom studenten									
Bachelor	81	56	55	67	62	76	80	80	80
Master Humanistiek	40	36	38	35	37	47	50	50	50
Master Zorgethiek	50	32	31	34	23	31	35	35	35
Totaal instroom	171	124	124	136	122	154	165	165	165
Onderzoek									
Aantal Promoties	8	10	11	7	13	12	17	18	14

Op basis van deze gegevens is de meerjarenbegroting gemaakt. In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een aantal investeringen. Het saldo van de investeringen en afschrijvingen is terug te vinden in de ontwikkeling van de liquiditeitspositie van de universiteit.

Het bestuur bestaat uit de rector (voorzitter) en de vicevoorzitter. De rector is voor 1,0 fte meegeteld bij het personeel in het primaire proces en de vicevoorzitter voor 0,5 fte bij het ondersteunend personeel.

	fte WP	fte OBP	totaal	% WP	% OBP
2018	50,00	23,55	73,55	68%	32%
2017	45,92	22,49	68,41	67%	33%
2016	42,01	23,25	65,26	64%	36%
2015	42,08	24,55	66,63	63%	37%
2014	37,46	23,38	60,84	62%	38%

Deze formatiecijfers betreffen de omvang van het personeel op peildatum 31 december. De personele formatie is in 2018 gegroeid: in het primaire proces met 4 fte en in het ondersteunend proces met 1 fte. Door de lichte stijging in de ondersteuning en de grotere stijging in het primaire proces, is het relatieve aandeel van de overhead afgenomen.

Voor het ondersteunend personeel is de groei te verklaren uit vervanging van langdurig zieken en extra tijdelijke ondersteuning t.b.v. de onderwijsvisitatie. De groei onder het wetenschappelijk personeel is voor een deel te verklaren uit vervanging van langdurig zieken, maar voornamelijk uit de toename van contractonderzoek met navenante toename in de (tijdelijke) aanstellingen. De bekostiging van deze extra formatie wordt dan ook hoofdzakelijk gefinancierd uit onderzoeksgelden.

In 2019 wordt onderzocht of het opstarten van twee nieuwe eenjarige masters haalbaar is. Mocht besloten worden deze op te starten, dan zal dit leiden tot aanloopkosten. Zowel baten als lasten zijn op dit moment niet meegenomen in de meerjarenbegroting.

A2 Meerjarenbegroting

Balans

Balans per 31 december (€ x 1.000)	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ACTIVA						
Vaste activa	3.706	3.731	3.756	3.751	3.746	3.741
Vlottende activa	4.351	3.841	3.872	4.169	4.538	4.983
TOTAAL ACTIVA	8.057	7.572	7.629	7.921	8.284	8.724
PASSIVA						
Eigen vermogen	6.143	5.658	5.715	6.007	6.370	6.810
Voorzieningen	165	165	165	165	165	165
Langlopende schulden						
Kortlopende schulden	1.749	1.749	1.749	1.749	1.749	1.749
TOTAAL PASSIVA	8.057	7.572	7.629	7.921	8.284	8.724
Solvabiliteit 1 (EV/TV)	76%	75%	75%	76%	77%	78%
Solvabiliteit 2 (EV+Voorz.)/TV	78%	77%	77%	78%	79%	80%

Baten en lasten

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
BATEN						
Rijksbijdrage	5.656.560	5.630.984	5.859.392	5.996.281	6.014.480	6.013.906
Collegegelden	812.740	760.000	810.000	810.000	810.000	810.000
Baten werk in opdracht van derden	1.087.076	987.321	903.989	911.289	833.603	817.000
Overige baten	324.543	340.000	340.000	340.000	340.000	340.000
TOTAAL BATEN	7.880.919	7.718.305	7.913.380	8.057.571	7.998.083	7.980.906
LASTEN						
Personeelslasten	6.421.596	6.499.235	6.372.755	6.353.468	6.222.440	6.131.805
Afschrijvingen	213.722	235.000	235.000	265.000	265.000	265.000
Huisvestingslasten	170.019	237.500	223.500	223.500	223.500	223.500
Overige lasten	1.028.450	1.231.299	1.025.847	923.792	923.550	920.287
TOTAAL LASTEN	7.833.787	8.203.033	7.857.102	7.765.760	7.634.490	7.540.592
Saldo gewone bedrijfsvoering	47.132	-484.729	56.279	291.811	363.593	440.313
Saldo financiële bedrijfsvoering	-957					
Saldo buitengewone baten en lasten						
TOTAAL RESULTAAT	46.175	-484.729	56.279	291.811	363.593	440.313

Toelichting op balans en baten en lasten

Balans

De balans is voor de jaren 2019 - 2023 gebaseerd op de vastgestelde meerjarenraming, waarbij de werkelijke balansposities 2018 als basis dienen.

De **vaste activa** van de universiteit zijn meerjarig nagenoeg op het zelfde niveau gehouden doordat de afschrijvingen ongeveer gelijk zijn aan de investeringen. De UvH kent geen financiële vaste activa. Op alle verbouwingen wordt afgeschreven. Getracht wordt vrijvallende afschrijvingen te gebruiken voor nieuwe investeringen, waardoor de post afschrijvingen min of meer constant blijft. De uitgaven die de komende jaren in het kader van groot onderhoud van het gebouw gedaan zullen worden, zijn in deze cijfers nog niet verwerkt, maar zullen worden meegenomen in de jaarrekening 2019 en de nieuwe meerjarenbegroting die in het najaar wordt opgesteld (zie hierna onder Huisvestingslasten).

De **vlottende activa** zullen, als gevolg van het wisselende resultaat, na de daling in 2019-2020 verder oplopen in de vorm van een oplopend spaar- en banksaldo.

Resultaten in meerjarenperspectief zijn meegenomen in de mutaties in het **eigen vermogen**. Het eigen vermogen van de universiteit bestaat uit drie delen. Het gemeenschappelijk eigen vermogen, de bestemmingsreserve gebouw en de bestemde reserves van leerstoelgroepen. Het gemeenschappelijk eigen vermogen is door de jaren heen gegroeid, met als doelstelling een buffer te vormen voor tegenvallers. Zie hiervoor ook de paragraaf over risicomanagement. De bestemmingsreserve voor het gebouw is ontstaan toen OCW besloot om een extra bijdrage te fourneren voor de verbouwing van ons huidige gebouw. Jaarlijks wordt daaraan een bedrag onttrokken, zodat de reserve in 50 jaar – overeenkomstig de afschrijvingstermijn voor gebouwen – ‘leegloopt’ en daarmee de afschrijvingslasten ten laste van de rijksbijdrage. Deze bestemmingsreserve gebouw blijft in stand. Alleen de jaarlijkse onttrekking van € 30.400 wordt vanaf 2018 gestopt. Vanaf 2018 wordt er niet meer afgeschreven op de waarde van het gebouw omdat die waarde onder de marktwaarde aan het komen is. Bij een herwaardering van het gebouw kan een resultaat gaan ontstaan dat wel invloed heeft op de verlies- en winstrekening, maar niet leidt tot extra middelen voor onderwijs en onderzoek. Het voornemen is om het gebouw een keer per vijf jaar te laten taxeren en het resultaat hiervan te laten vloeien naar een te vormen ‘herwaarderingsreserve gebouw’.

De reserves van de leerstoelgroepen zijn gegroeid. Met de leerstoelvoorzitters is afgesproken dat zij decentrale exploitatie-overschotten mogen behouden. Die ontstaan veelal doordat de inkomsten uit de 3^e geldstroom groter zijn dan de daaraan toe te rekenen lasten, maar ook door onderbesteding. Voor zover die overschotten bij een leerstoel groter zijn dan € 75.000 en er (nog) geen bestedingsvoorstel is, wordt die (toch ongewenste) situatie met de voorzitter van de leerstoel besproken en wordt op bestedingsplannen aangedrongen. Meerdere leerstoelgroepen hebben de afgelopen jaren reserves gevormd die hoger liggen dan de toegestane € 75.000. Van hen wordt verwacht dat zij de middelen die zij gedurende het jaar invorderen, op zodanige wijze gaan uitgeven dat de werkdruk niet verder oploopt. Omdat de leerstoelvoorzitters de opdracht hebben gekregen om een bestedingsplan te ontwikkelen wanneer de reserve boven de € 75.000 uitkomt, is de verwachting dat deze bestemmingsreserve niet verder zal toenemen.

De **voorzieningen** betreffen de ambtsjubilea, wachtgelden, sabbatical leave en een voorziening voor langdurig zieken. De laatste voorziening is in 2018 nieuw gevormd en is de reden waarom de voorzieningen zijn toegenomen. In 2019 zal een nog te vormen voorziening groot onderhoud worden toegevoegd (zie hierna onder Huisvestingslasten) die nog niet is opgenomen in de in 2018

vastgestelde meerjarenbegroting. Deze voorziening zal verwerkt worden in de nieuwe meerjarenbegroting en jaarrekening 2019.

De **kortlopende schulden** betreffen met name schulden met betrekking tot salarissen, sociale lasten, belastingen, vooruit ontvangen collegegelden en vooruit ontvangen termijnen projecten. Deze laatste zijn toegenomen, waardoor ook de kortlopende schulden zijn toegenomen.

De universiteit heeft geen **langlopende schulden**.

De **solvabiliteit** is een belangrijk kengetal voor geldverstrekkers en leveranciers. Als de solvabiliteit op orde is, betekent dit een substantieel eigen vermogen. De organisatie heeft dan de mogelijkheid om voor bijvoorbeeld grote investeringen geld te lenen en daarmee de benodigde liquiditeit in huis te halen. OCW hanteert een ondergrens van 30%. De universiteit stelt veiligheidshalve een ondergrens van 40% voor de solvabiliteit 1 (totaal vermogen / eigen vermogen) en 50% voor de solvabiliteit 2 (totaal vermogen / (eigen vermogen + voorzieningen)). De universiteit voldoet in ruime mate aan deze normen.

De **vorderingen** liggen naar verwachting op hetzelfde niveau als eind 2018.

Naar verwachting kennen de **kortlopende schulden** gedurende de planperiode een constant niveau. Het

Baten en lasten

De inkomsten van de universiteit zijn voor het grootste gedeelte gebaseerd op de **rijksbijdrage** (72%). Deze is voor een deel variabel: voor het aantal bekostigde ingeschrevenen, aantal graden voor bachelor en master en het aantal promoties. Groei of krimp heeft niet direct een effect. Vanaf 2018 is het variabele deel van de bekostigingssystematiek aangaande de promotiegelden aangepast van een t-2 financiering naar een driejaarsgemiddelde over de jaren voorafgaand aan t-2 voor de promoties. Hierdoor zijn de schommelingen in de rijksbijdrage minder groot en beter voorspelbaar. Het aantal promoties kende een daling in 2016 en daarna een stijging in 2017 en 2018. Verwacht wordt dat ook in 2019 en 2020 sprake zal zijn van een toename, wat op de langere termijn zal resulteren in een toename van de rijksbijdrage.

De instroom kende een piek in 2013 die heeft geleid tot een stijging van het aantal ingeschreven studenten en graden in de afgelopen jaren. Daarna is de instroom redelijk constant geweest, met een lichte stijging in 2018.

Omdat de rijksbijdrage nu gebaseerd is op een driejaarsgemiddelde aangaande de promotiegelden, is het niet meer noodzakelijk om aparte reserves aan te houden om de schommelingen in deze gelden op te vangen. Daarnaast is in overleg met de accountant en de raad van toezicht besloten om niet meer af te schrijven op de aanschaf en verbouwing van het huidige pand. Deze afschrijvingen werden tot en met 2017 weer gecompenseerd uit een bestemde reserve.

Daarnaast zijn er de inkomsten van de **collegegelden**. Deze zijn direct gerelateerd aan het aantal ingeschreven studenten. In 2018 is het collegegeld voor de eerstejaars studenten (76 inschrijvingen) gehalveerd, waardoor de inkomsten voor collegegelden zijn afgenomen. Het aantal ingeschreven studenten is in 2018 licht gestegen.

De afgelopen jaren was er sprake van een groei van de inkomsten uit projecten. Deze baten zijn opgenomen onder **baten werk in opdracht van derden** en bij **overige baten**. In 2018 lijkt een stabilisatie op te treden, echter er zijn veel contracten in opstartfase. Voorzichtigheidshalve zijn deze nog niet opgenomen aan de batenkant en ook niet aan de lastenkant. Op projecten worden doorgaans tijdelijk medewerkers aangesteld.

Door extra inzet op kwaliteit in de doorwerking van de nieuwe cao zijn de [personele lasten](#) toegenomen. Voor de jaren 2019 en verder wordt uitgegaan van een stabilisatie.

De [afschrijvingslasten](#) zijn ruim € 40.000 lager dan begroot, omdat er met ingang van 2018 niet meer wordt afgeschreven op de gebouwen. Deze kosten waren nog wel begroot.

[Huisvestingslasten](#)

Het pand Kromme Nieuwegracht 29 is eigendom van de universiteit. Er zijn geen plannen om grote bouwkundige investeringen te doen. Wel zal er regulier groot onderhoud gepleegd worden. De universiteit verwerkt groot onderhoud tot en met het verslagjaar 2018 direct ten laste van de staat van baten en lasten. Vanaf het verslagjaar 2019 is deze methodiek van verantwoorden van groot onderhoud niet meer toegestaan vanwege veranderende verslaggevingsvoorschriften. Om hier goed op voorbereid te zijn heeft de universiteit in 2018 door een onafhankelijke deskundige partij een schouw laten uitvoeren op de onderhoudsstatus van haar gebouw. De bevindingen, signaleringen en adviespunten die uit deze schouw naar voren komen worden geëvalueerd en doorgerekend. Vanaf 2019 vormt de universiteit op basis van deze actuele informatie een voorziening groot onderhoud. Dit heeft nadrukkelijk impact op de meerjarenbegroting, want er moet onder de huisvestingslasten een jaarlijkse dotatie worden toegevoegd. Dit zal meegenomen worden in de nieuwe meerjarenbegroting die in het najaar van 2019 zal worden vastgesteld. Naar verwachting zal deze jaarlijkse dotatie in verband met in het verleden niet uitgevoerd onderhoud de eerste jaren hoger zijn. De in het verleden gevormde bestemmingsreserve groot onderhoud kan in 2019 vrijvallen ter dekking van de dotatie aan de voorziening groot onderhoud.

[B. Overige rapportages](#)

[B1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersing- en controlesysteem](#)

In 2018 is de nota risicomanagement vastgesteld, met daarin een financiële risicoanalyse. Risicomanagement is een belangrijk instrument met een uitwerking naar het Strategisch Plan en het Instellingsjaarplan. De nota wordt in 2019 verder aangescherpt.

Met de meerjarenbegroting is een solide basis gelegd voor de komende jaren. Middels de triaalrapportages en daarop gebaseerde triaalgesprekken tussen CvB en hoofdbudgethouders (de directeuren en de leerstoelgroepvoorzitters) worden financiële en andere risico's gemonitord. De universiteit heeft een AO handboek dat jaarlijks geactualiseerd wordt, een treasury statuut, een Functionaris Gegevensbescherming, een commissie Wetenschappelijke Integriteit, en diverse regelingen en protocollen om risico's te beperken (zie ook 4.2 Financiële en andere beheersstructuren).

[Kwantificering risico's en buffer](#)

Risico's kunnen grotendeels worden beheerst door het nemen van adequate maatregelen. Maar niet in alle gevallen zijn maatregelen voldoende. Vaak is het dan mogelijk om voor een risico dat zich daadwerkelijk manifesteert een post op te nemen in de meerjarenbegroting, opdat er in de reguliere exploitatie rekening mee wordt gehouden. Echter, in een aantal gevallen stijgt het mogelijk effect van een risico uit boven de financiële mogelijkheden die er in de jaarlijkse begroting zijn. Daarnaast zijn sommige risico's niet in de begroting op te nemen omdat ze zich onverwacht voordoen. Om die redenen is het noodzakelijk voor deze risico's een buffer in de reserve op te nemen. De universiteit hanteert een risicobuffer van € 503.000 op basis van haar risicoanalyse van oktober 2018.

Omdat niet alle risico's zich tegelijkertijd voordoen, is de kans op het optreden van het risico van belang. Bij een 'hoog' risico wordt een effectieve buffer aangehouden van 75% van de gecalculeerde buffer, ingeval van een 'gemiddeld' of 'laag' risico respectievelijk 50% en 25%. Het totaalbedrag is vervolgens uitgedrukt in een percentage van de geprognosticeerde baten in 2018.

Risico	Omvang	Kans	Buffer in %	Buffer in € 1.000	% van de baten
Studenten	472	Hoog	75%	236	
Personeel	138	Laag/gemiddeld	38%	52	
Overheid	78	Gemiddeld	50%	39	
ICT	78	Gemiddeld	50%	39	
Fraude	78	Laag	25%	20	
Restrisico's	234	Gemiddeld	50%	117	
Risicobuffer totaal				503	6,40%

Het percentage van de risicobuffer ligt enigszins hoger dan de gebruikelijke marge van 5% (cf. norm Commissie Don) waarmee de universiteit kiest voor een veiliger marge. Dit kengetal geeft aan in hoeverre de universiteit in staat is om onverwachte tegenvallers op te vangen.

B2 Belangrijkste risico's en onzekerheden

Studentenaantallen

Het financiële risico van een onverwachte daling van de studentenaantallen is ongewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren, maar wordt nu enigszins beperkt doordat het ministerie van OCW is gaan rekenen met driejaarsgemiddelden voor promoties. Daarmee is de schommeling in de rijksbijdrage voor deze component minder groot en kan de universiteit tijdig inspelen op een lagere rijksbijdrage door deze te verdisconteren in de meerjarenbegroting.

Het aantal bekostigde inschrijvingen en het aantal graden en promoties, blijven belangrijk punten van aandacht. Het goed doorlopen van onderwijs- en onderzoeksvisitaties vormen daarvoor een conditio sine qua non.

Demografische ontwikkelingen, maar ook het oplopen van imagoschade kunnen doorwerken in afnemende inschrijvingen voor de opleidingen en teruglopende onderzoeksopdrachten. Imagoschade kan ontstaan door een verkeerd gebruik van data, fraude of negatieve publiciteit. Om hier passend beleid en bijbehorende maatregelen voor op te stellen, zijn een commissie Wetenschappelijke Integriteit en een Functionaris Gegevensbescherming aangewezen, en wordt het AO-handboek jaarlijks geactualiseerd.

Onder invloed van een veranderende arbeidsmarkt en een toenemende globalisering komt de vanzelfsprekendheid van de huidige opleidingen onder druk te staan. Onderwijsvernieuwing waarbij aandacht is voor een goede aansluiting op een veranderende arbeidsmarkt en bijbehorende deskundigheid en vaardigheden zal nodig zijn. Hier geldt dat de noodzakelijkheid tot innovatie zowel een wervende als dempende invloed kan hebben op de toeloop van nieuwe studenten. In 2019 wordt de levensvatbaarheid van twee nieuwe masteropleidingen onderzocht.

Personeelsbestand

In de afgelopen jaren is de AOW-gerechtigde leeftijd verhoogd naar 67 jaar en drie maanden in 2022. Deze leeftijd is gekoppeld aan de levensverwachting en zal naar verwachting in de toekomst een verdere stijging van de pensioenleeftijd tot gevolg hebben. Daarnaast zijn de mogelijkheden om medewerkers vervroegd met pensioen te laten gaan sterk beperkt. Dat betekent dat in de afgelopen jaren de leeftijd waarop werknemers met pensioen gingen, sterk is gestegen.

Vanwege de stijgende loonkosten ten gevolge van cao afspraken, gecombineerd met de stijgende gemiddelde leeftijd van de medewerkers en de steeds latere uitstroom vanwege verschuiven van de pensioendatum, blijven 'dure' medewerkers langer deel uitmaken van het loongebouw. Met als gevolg dat de balans in het loongebouw verstoord raakt. Het zijn de jongere medewerkers die de tijdelijke aanstellingen hebben, en meer mobiel zullen zijn in geval van boventalligheid.

Onder het OBP neemt het ziekteverzuim naarmate medewerkers ouder worden toe, een effect dat vergroot wordt bij een vergrijzend personeelsbestand. De afspraken in de nieuwe cao met betrekking tot 'het generatiepact' kunnen enige verlichting brengen, maar zullen de negatieve effecten van een disbalans in het personeelsbestand niet volledig opheffen. Onder het WP is het ziekteverzuim het hoogst in de leeftijdscategorie 35-45 jaar, waarbij aangetekend moet worden dat cijfers van niet-langdurig ziekteverzuim onder WP zelden accuraat zijn. Dit heeft te maken met het feit dat het WP meer vrijheid heeft om thuis te werken dan het ondersteunend personeel, en daarom kortdurend verzuim zelden meldt.

Overheid

De bekostiging van een universiteit is altijd afhankelijk van overheidsbeleid. Als gevolg van politieke prioriteitstelling komt het voor dat de bekostiging achterblijft bij de normering, hetgeen doorgaans leidt tot minder budgettaire ruimte.

Bij de invoering van nieuwe wet- en regelgeving wordt de bekostiging niet altijd aangepast. Met name wordt risico gelopen bij incidentele subsidies en vereiste voorinvesteringen, waar in later instantie minder middelen voor beschikbaar worden gesteld dan voorheen toegezegd.

ICT

De ontwikkelingen op het gebied van ICT gaan snel. Onderwijsinhoudelijk zal dit in de komende jaren de nodige gevolgen hebben. De universiteit is voornemens in 2019 aan te sluiten bij de Versnellingsagenda ICT van de VSNU, Vereniging Hogescholen en SURF, met een focus op digitale onderwijsvernieuwingen. Deze aansluiting zal gefinancierd worden vanuit de kwaliteitsafspraken.

ICT-ontwikkelingen vragen investeringen, zowel in materiële zin als in de zin van bijscholing van zowel wetenschappelijke als ondersteunend personeel. In 2019 is een meerjarenplan netwerkvoorzieningen vastgesteld. De ICT-faciliteiten zullen in 2019 worden geüpdatet, een overstap zal gemaakt worden naar Office 365 en aan alle medewerkers zal een bijscholing worden aangeboden.

Ook leiden ICT-ontwikkelingen tot een toenemende kwetsbaarheid die te maken heeft met de concurrentiekracht van de universiteit. ICT-innovaties kunnen een universiteit de kans bieden vernieuwend en wervend te zijn, maar in het slechtste geval kan er sprake zijn van het feit dat de 'boot gemist' wordt. Dit risico is extra groot bij een kleine universiteit met beperkte financiële middelen en beperkte (specialistische) ondersteuning.

Fraude

Iedere organisatie kan slachtoffer van fraude worden. Van een risico op fraude is sprake in alle primaire en bedrijfsvoeringsprocessen, van het laagste niveau in de organisatie tot aan de top. Fraude kan zich voordoen zowel op individueel niveau als op institutioneel niveau.

De universiteit kent beheersingsmaatregelen ten aanzien van inkopen, aanbestedingen, opbrengsten, geldverkeer, financieel beheer, verslagleggingen, onderwijs- en onderzoeksresultaten, zoals vastgelegd in de Nota risicomanagement. De kans op fraude en frauduleus gedrag vereist daarnaast een voortdurende alertheid.

Huisvesting

De toename in projectonderzoeken en de beoogde groei van studenten resulteren in een groei van het personeel. Het pand van de universiteit en de daarin beschikbare onderwijs- en werkruimtes komen de komende jaren steeds meer onder druk te staan. Dit heeft financiële consequenties voor de universiteit. Om deze consequenties zo veel mogelijk te beperken, laat de universiteit een externe partij in 2019 in beeld brengen hoe de ruimte in het huidige pand optimaal benut kan worden. Daarnaast zal bij ontoereikende huisvesting gewerkt worden met verruimde openingstijden, door de avondopenstellingen te verruimen en/of op zaterdagen onderwijs aan te bieden. Ook zal samenwerking gezocht worden met collega instellingen om ruimtes met elkaar te delen. De kosten van dergelijke maatregelen moeten gedekt worden door een toename aan projectgelden c.q. toegenomen overheidsbekostiging op basis van hogere studentenaantallen. Daarom is voor dit risico geen aparte financiële buffer opgenomen.

Tot slot heeft de huisvesting in een monumentaal pand altijd financiële consequenties voor de verduurzaming, die zich moet voegen naar de regulering m.b.t. monumentenbeheer. Dit risico is meegenomen in het meerjaren onderhoudsplan.

B3 Rapportage toezichthoudend orgaan

Hiervoor verwijzen wij naar het verslag van de raad van toezicht op pagina 8 van dit bestuursverslag.

DEEL 2 JAARREKENING 2018

1. Balans per 31 december 2018

(in euro's) na resultaatbestemming

	2018	2017
ACTIVA		
Vaste activa		3.656.720
Materiële vaste activa (1)	3.706.389	
Vlottende activa		
Vorderingen (2)	192.359	148.348
Liquide middelen (3)	4.158.582	3.943.049
	4.350.941	4.091.396
TOTAAL ACTIVA	8.057.330	7.748.116
PASSIVA		
Eigen Vermogen (4)	6.143.430	6.097.256
Voorzieningen (5)	165.085	75.676
Kortlopende schulden (6)	1.748.815	1.575.184
TOTAAL PASSIVA	8.057.330	7.748.116

2. Staat van baten en lasten

(in euro's)

	Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017
BATEN			
Rijksbijdragen (7)	5.656.560	5.449.000	5.477.316
College-, cursus-, examengelden (8)	812.740	810.000	826.990
Baten werk in opdracht van derden (9)	1.087.076	884.000	1.072.373
Overige baten (10/11)	324.543	212.000	339.040
TOTAAL BATEN	7.880.919	7.355.000	7.715.718
LASTEN			
Personeelslasten (12)	6.421.596	5.947.000	5.863.802
Afschrijvingen (13)	216.655	258.000	399.963
Huisvestingslasten (14)	208.490	221.000	196.660
Overige lasten (15/16)	987.046	929.000	1.047.635
TOTAAL LASTEN	7.833.787	7.355.000	7.508.060
SALDO BATEN EN LASTEN	47.132	0	207.659
Financiële baten/lasten (17)	-958	0	-3.436
TOTAAL RESULTAAT	46.174	0	204.223

Het resultaat 2018 bedraagt € 46.174 positief. Toelichtingen op de afwijkingen staan bij de specificaties van de baten en lasten.

3. Kasstroomoverzicht

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
(bedragen x euro 1.000)		
Saldo baten en lasten	47	208
Aanpassingen voor:		
-Afschrijvingen (1)	217	400
-Mutaties voorzieningen (5)	<u>89</u>	<u>50</u>
	306	450
Verandering in vlottende middelen:		
- vorderingen (2)	-44	54
- schulden (6)	<u>174</u>	<u>142</u>
	130	196
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	483	854
Ontvangen rente (17)	1	1
Betaalde rente (17)	<u>2</u>	<u>4</u>
	-1	-3
	482	851
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Investering vaste activa (1)	-266	-106
Desinvestering vaste activa (1)	<u>0</u>	<u>0</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-266</u>	<u>-106</u>
Mutatie liquide middelen (3)	<u>216</u>	<u>745</u>
Beginstand liquide middelen	3.943	3.198
Mutatie liquide middelen	<u>216</u>	<u>745</u>
Eindstand liquide middelen	<u>4.159</u>	<u>3.943</u>

4. Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten over 2018

4.1 Algemeen

De rechtspersoon

Statutaire naam: Universiteit voor Humanistiek
Gevestigd: Kromme Nieuwegracht 29, 3512 HD te Utrecht
Rechtsvorm: Stichting
Nummer Kamer van Koophandel: 41182028

Activiteiten

De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit het aanbieden van onderwijs en het doen van onderzoek op wetenschappelijk niveau.

Stelselwijzigingen

In 2018 zijn er geen stelselwijzigingen geweest.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

4.2 Waarderingsgrondslagen

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en RJO 660, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie. De staat van baten en lasten is opgesteld op basis van historische kosten.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten, zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. Inventaris en apparatuur boven € 2.500 en aanpassingen aan het gebouw boven € 10.000 worden geactiveerd. Overheidssubsidies worden in mindering gebracht op de kostprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op terreinen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingsperioden worden hierbij gehanteerd:

- gebouwen : 50 jaar
- technische installaties : 25 jaar
- verbouwingen : 10 jaar
- schilderwerk : 5 jaar
- inventaris en apparatuur : 5 of 10 jaar

Voor een uiteenzetting ten einde vast te kunnen stellen of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de paragraaf bijzondere waardeverminderingen.

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur zijn beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Het bijzonder waardeverminderingsverlies wordt

slechts teruggenomen indien er aanwijzingen zijn dat een in voorgaande jaren in de jaarrekening verwerkt verlies als gevolg van waardevermindering niet meer aanwezig is of veranderd is.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. De vervolgwaaarding van de post vorderingen is de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Deze middelen staan vrij ter beschikking van de stichting. Ze zijn direct opvraagbaar.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het bestuur. Indien een meer beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Indien een beperking van de bestedingsmogelijkheid is aangebracht door een derde, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsfonds.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen zijn contant gemaakt waarbij de markttrente van hoogwaardige staatsobligaties (2018: 1,00%) als disconteringsvoet gehanteerd wordt.

Voorziening rechtspositionele maatregelen

In deze personeelsvoorziening is voor de periode 2019 en verder gereserveerd voor uitkeringskosten in verband met personeelsleden die uit dienst zijn getreden en die een ww-uitkering ontvangen. De uitvoering van de uitkeringen ligt in handen van het UWV.

Voorziening jubilarissen

De voorziening jubilarissen wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is opgenomen ter dekking van toekomstige loonkosten van personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend, geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. De verplichting wordt gevormd tot het moment van instroom in de WIA. Deze voorziening is in 2018 voor het eerst gevormd.

Voorziening sabbatical rector

In de arbeidsvoorwaarden is door de raad van toezicht met de rector afgesproken dat er een recht is op een sabbatical na afloop van de termijn. De rector krijgt daarmee de mogelijkheid om de

onderzoekslijnen van haar leerstoel weer opnieuw op te starten. De voorziening is bedoeld om de onderwistaken gedurende dat jaar te vervangen.

Kortlopende schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Operationele leasing

Bij de Stichting Universiteit voor Humanistiek kunnen leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden als last verwerkt in het desbetreffende jaar.

Baten en lasten

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economische potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economische potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Rijksbijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie van OCW. De ontvangen rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn op balansdatum is verlopen.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden in beginsel direct ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord.

Een doelsubsidie waarbij een causaal verband bestaat tussen de beschikbaar gestelde subsidie en de besteding waarbij van oormerking geen sprake is, kan echter ook als specifieke exploitatiesubsidie worden aangemerkt. Voorwaarde van de RJ is wel dat de te leveren prestatie nauwkeurig is omschreven. Indien aan deze voorwaarde is voldaan wordt naar rato van de voortgang van de activiteiten (matching) de subsidie verwerkt in de staat van baten en lasten. Nog niet bestede gelden worden in dit geval per balansdatum verantwoord onder de overlopende passiva.

Collegegelden

De collegegelden worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, waarbij ervan uitgegaan is dat reguliere onderwijs- en onderzoekstaken gelijkmatig over het collegejaar zijn gespreid.

Baten werk in opdracht van derden

Dit betreft contractonderwijs en verleende diensten van door derden gefinancierde projecten tegen bestede kosten (bestaande uit directe personele lasten, overige lasten en toegerekende indirecte kosten voor zover door derden vergoed), verminderd met een voorziening voor voorzienbare verliezen en verminderd met gefactureerde termijnen naar rato van de voortgang van de dienstverlening. Verwachte verliezen worden onmiddellijk in de staat van baten en lasten opgenomen.

Overige baten

Overige baten bestaan uit baten uit verhuur, detachering en overige.

Personeelslasten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden verwerkt op grond van de arbeidsvoorwaarden in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenlasten

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële en Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Voor de bepaling van de afschrijvingen op de gedane investering in het pand aan de Kromme Nieuwegracht 29 is gekozen voor de componentenmethode. De componenten bestaan uit: gebouw, verbouwingen, technische installaties en schilderwerk. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Beleidsregels toepassing WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 1 januari 2013 van kracht.

Financiële instrumenten

De financiële instrumenten omvatten vorderingen, geldmiddelen, schulden, overige financieringsverplichtingen en overige te betalen posten. Al deze instrumenten stellen de Universiteit voor Humanistiek bloot aan markt- en/of kredietrisico's. Dit betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen, zoals debiteuren, overige vorderingen, liquide middelen, crediteuren en overige schulden (alleen kort vreemd vermogen). De Universiteit voor Humanistiek handelt niet in aandelen en obligaties cf. het vigerende treasurystatuut. De financiële instrumenten maken deel uit van de zogenoemde handelsportefeuille en worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde en vervolgens tegen kostprijs.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van debiteuren hebben voornamelijk betrekking op verschuldigd collegegeld van haar eigen studenten. Het risico is laag dat deze studenten niet aan hun

verplichtingen kunnen voldoen. Indien zij aanhoudend niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen, worden zij uitgeschreven.

Renterisico

De Universiteit voor Humanistiek heeft geen leningen opgenomen of uitgegeven en loopt wat dat betreft geen risico's. Wel houdt de universiteit een groot deel van haar vermogen aan in liquide middelen, op bankrekeningen in rekening-courant en zakelijke spaarrekeningen. Uit het oogpunt van voorzichtigheid wordt in de begroting altijd uitgegaan van een beperkt bedrag aan rente-inkomsten.

Marktwaaarde

De marktwaaarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan. De financiële instrumenten (zowel financieel actief als financieel passief) worden gewaardeerd volgens de historische waarde.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Onder geldmiddelen wordt verstaan de liquide middelen. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit operationele activiteiten, investerings- en financieringsactiviteiten. De ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

4.3 Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa (1)

	<u>Pand</u>	<u>Meubilair</u>	<u>Computers</u>	<u>Overige</u>	<u>Totaal</u>
Stand per 1 januari 2018					
Historische aanschafprijs	5.488.849	168.042	230.663	185.833	6.073.388
Cumulatieve afschrijvingen	1.931.341	144.696	200.818	139.813	2.416.668
	<u>3.557.508</u>	<u>23.346</u>	<u>29.845</u>	<u>46.020</u>	<u>3.656.720</u>
Mutaties 2018					
Investeringsen	217.723	0	26.305	22.295	266.324
Desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	169.950	8.307	21.271	17.127	216.655
	<u>47.773</u>	<u>-8.307</u>	<u>5.035</u>	<u>5.168</u>	<u>49.669</u>
Stand per 31 december 2018					
Historische aanschafprijs	5.706.572	168.042	256.968	208.128	6.339.711
Cumulatieve afschrijvingen	2.101.291	153.003	222.089	156.940	2.633.323
	<u>3.605.281</u>	<u>15.039</u>	<u>34.880</u>	<u>51.188</u>	<u>3.706.389</u>

Afschrijvingen pand 2018 betreffen alleen de afschrijvingen op verbouwingen. Vanaf 2018 wordt er niet meer afgeschreven op de waarde van het gebouw omdat die waarde onder de WOZ waarde gekomen is.

WOZ-waarde pand 01-01-2018	3.745.000
Herbouwwaarde (taxatie 07-09-2016)	11.130.000

Flottende activa

	31 december 2018	31 december 2017
Vorderingen (2)		
Debiteuren	136.411	80.431
Overige vorderingen	55.948	67.917
	<u>192.359</u>	<u>148.348</u>

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar. Omtrent aflossing en zekerheden is niets overeengekomen. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

	31 december 2018	31 december 2017
Liquide middelen (3)		
Bank	4.158.209	3.942.809
Kas	372	239
	<u>4.158.582</u>	<u>3.943.048</u>

Het gehele banktegoed is direct opneembaar. De UvH belegt niet in effecten of derivaten. Liquide middelen zijn ondergebracht in zo hoog mogelijk renderende, direct opvraagbare, renterekeningen cf. de nieuwe regeling beleggen, belenen en derivaten OCW 2018.

Eigen vermogen(4)

	Stand 01-01- 2018	Bestemming resultaat	Stand 31-12- 2018
Algemene reserve	3.402.795	23.104	3.425.899
Bestemmingsreserve gebouw	1.933.796		1.933.796
Bestemmingsreserve inverdiende gelden	760.665	23.070	783.735
Totaal	6.097.256	46.174	6.143.430

Bestemmingsreserve gebouw

Deze is ontstaan toen OCW besloot om een extra bijdrage te fourneren voor de verbouwing van ons huidige gebouw. Jaarlijks wordt daaraan een bedrag onttrokken, zodat de reserve in 50 jaar (=de afschrijvingstermijn voor gebouwen) "leegloopt" en verlaagt daarmee de afschrijvingslasten ten laste van de rijksbijdrage. De jaarlijkse onttrekking van € 30.400 is vanaf 2018 gestopt omdat er niet meer wordt afgeschreven op de waarde van het gebouw. Bij een herwaardering van het gebouw kan een resultaat gaan ontstaan dat wel invloed heeft op de verlies- en winstrekening, maar niet leidt tot extra middelen voor onderwijs en onderzoek. Het plan is om het gebouw een keer per vijf jaar te laten taxeren en het resultaat hiervan te laten vloeien naar een te vormen Herwaarderingsreserve gebouw.

Bestemmingsreserve inverdiende gelden

De reserve inverdiende gelden wordt gevormd door aan een persoon of leerstoelgroep toe te rekenen baten, die op een later moment tot besteding komen. De leerstoelgroepen hebben de opdracht gekregen deze reserves niet verder te laten oplopen. Het door de persoon of leerstoel behaalde resultaat wordt gedoteerd c.q. onttrokken aan hun reserve inverdiende gelden.

Resultaatbestemming

Het college van bestuur heeft in zijn vergadering van 23 mei 2019 het besluit genomen het positief resultaat van € 46.174 als volgt te bestemmen:

- Dotatie algemene reserve € 23.104
- Dotatie bestemmingsreserve inverdiende gelden € 23.070

Voorzieningen (5)

	Stand per 01.01.18	Dota- ties	Ont- trek- kingen	Vrijval	Rente mutatie	Stand per 31.12.18	Kort- lopend deel < 1jaar	Langlopend deel > 1 jaar
Rechts- positionele maat- regelen	4.143	51.985	14.876	0	42	41.304	41.304	0
Voorziening jubilarissen	30.469	13.903	22.896	0	305	21.781	4.761	17.020
Voorziening langdurig zieken	0	50.000	0	0	0	50.000	50.000	0
Voorziening Sabbatical rector	41.054	10.535	0	0	411	52.000	17.333	34.667
	<u>75.676</u>	<u>126.423</u>	<u>37.772</u>	<u>0</u>	<u>758</u>	<u>165.085</u>	<u>113.398</u>	<u>51.687</u>

Voorziening rechtspositionele maatregelen

Er bestaat per 31 december 2018 een wachtgeldverplichting voor 2 voormalige medewerkers.

Voorziening langdurig zieken

Per 31 december 2018 is de verwachting dat 1 medewerker langdurig afwezig zal zijn in verband met ziekte.

Kortlopende schulden (6)

	<u>31 december 2018</u>	<u>31 december 2017</u>
Crediteuren	107.824	96.696
Salarissen, sociale lasten en belastingen		
Vakantiedagen	28.686	51.587
Vakantietoelage & eindejaarsuitkering	199.260	192.736
Loonheffing en premies	291.180	286.708
Pensioenpremies	<u>78.467</u>	<u>70.243</u>
Totaal schulden uit hoofde van salarissen, sociale lasten en belastingen	597.594	601.275
Overlopende collegegelden	440.383	417.478
Vooruit ontvangen termijnen projecten	453.049	341.040
Transitoria	<u>149.964</u>	<u>118.695</u>
Totaal schulden op korte termijn en transitoria	<u>1.748.815</u>	<u>1.575.184</u>

De kortlopende schulden hebben allen een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

Kasstroomrisico en liquiditeitsrisico

De Universiteit voor Humanistiek wordt periodiek bevoorschot door haar financiers. Het kasstroomrisico en liquiditeitsrisico worden beperkt door de spreiding van betalingen. Het gehele banktegoed is direct opneembaar.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te vermelden die van invloed (kunnen) zijn op de Jaarrekening 2018 dan wel op de Begroting 2019.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa

Bibliotheekdienstverlening

De Universiteit heeft voor de bibliotheekdienstverlening een contract afgesloten met de Universiteitsbibliotheek Utrecht. De looptijd van dit contract is van 01-09-2016 tot 01-09-2021. De verplichting per ultimo 2018 tot einde contract bedraagt € 57.620.

Accountant

De Universiteit heeft voor de controle van de jaarrekening en bekostiging een contract afgesloten met Astrium Onderwijsaccountants. De looptijd van dit contract is van boekjaar 2017 tot en met boekjaar 2020. De verplichting per ultimo 2018 tot einde contract bedraagt € 72.600.

Investeringsverplichtingen

In 2018 zijn er geen investeringsverplichtingen aangegaan.

Verplichtingen totaal	€ 141.245
Waarvan < 1 jaar	€ 64.040
Waarvan > 1 jaar	€ 77.205
Waarvan > 5 jaar	€ 0

4.4 Staat van baten en lasten

Baten

	Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017
<u>Rijksbijdragen (7)</u>	<u>5.656.560</u>	<u>5.449.000</u>	<u>5.477.316</u>

De rijksbijdrage 2018 is gebaseerd op een landelijk verdeelmodel, waarin parameters als het gewogen aantal bekostigde inschrijvingen (2018: 351), het gewogen aantal bekostigde graden (2018: 151) en het gewogen aantal promoties (2018: 9,33) een rol spelen.

De begrote rijksbijdrage is gebaseerd op de informatie d.d. september 2017. Uiteindelijk viel de bijdrage hoger uit, voornamelijk als gevolg van loon- en prijscompensatie.

<u>College-, cursus-, examengelden (8)</u>	<u>812.740</u>	<u>810.000</u>	<u>826.990</u>
---	----------------	----------------	----------------

De collegegelden worden tijdsevenredig toegerekend aan het exploitatiejaar. De opbrengst collegegelden WO bestaat uit collegejaar 2017-18 (€ 524.654) en collegejaar 2018-19 (€ 288.086).

Baten werk in opdracht van derden (9)

Contractonderwijs

Cursusgeld Premaster	84.896	90.000	88.804
Cursusgeld contractonderwijs	18.073	0	16.650
Cursusgeld opleiding Graduate school	129.057	116.000	134.161
Cursusgelden Zingeving en Professie	43.156	0	32.180
	<u>275.182</u>	<u>206.000</u>	<u>271.796</u>

<u>Contractonderzoek</u>	811.894	611.000	800.578
	<u>1.087.076</u>	<u>817.000</u>	<u>1.072.373</u>

De baten werk in opdracht voor derden bevatten zowel het contractonderwijs als contractonderzoek. De projectbaten uit onderzoek zijn in de begroting fors onderschat (+€ 201.000). Hier staan echter ook hogere uitgaven tegenover voor personeel en materiele lasten.

Het cursusgeld premaster wordt tijdsevenredig toegerekend aan het exploitatiejaar. De opbrengst bestaat uit collegejaar 2017-18 (€ 49.703) en collegejaar 2018-19 (€ 35.193).

De baten uit contractonderzoek zijn sterk gestegen door een toename van het aantal externe onderzoeksprojecten.

	Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017
<u>Overige baten (10)</u>			
Verhuur	0	0	9.885
Detachering personeel	123.645	125.500	121.692
Overige (zie 11)	200.898	153.500	207.463
	<u>324.543</u>	<u>279.000</u>	<u>339.040</u>

Er worden geen ruimtes meer actief verhuurd.

Overige (11)

Opbrengsten restauratieve verzorging	33.299	30.000	44.555
Humanistisch Historisch Centrum	37.039	30.000	28.996
Verkoop kopieerkaarten	8.088	7.500	4.154
Inverdiende gelden	99.796	80.000	96.578
Administratiekosten collegegelden	6.048	6.000	5.928
HVO vergoeding docent masteropleiding	10.500	0	12.600
Overige	6.128	0	14.651
	<u>200.898</u>	<u>153.500</u>	<u>207.463</u>

Het Humanistisch Historisch Centrum (HHC) heeft in 2018 een externe bijdrage van € 10.000 ontvangen die niet was begroot.

Lasten

	Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017
<u>Personeelslasten (12)</u>			
Brutolonen en salarissen	4.712.727	4.537.500	4.336.853
Sociale lasten	566.946	544.500	525.057
Pensioenpremie	683.261	570.000	622.036
Lonen en salarissen	5.962.934	5.652.000	5.483.945
Dotatie personele voorzieningen	126.423	45.000	79.044
Personeel niet in loondienst	312.523	250.000	271.541
Overige	41.872	0	63.702
Overige personele lasten	480.819	295.000	414.288
Af: uitkeringen	22.157		34.431
Totale personele lasten	6.421.596	5.947.000	5.863.802

De lonen en salarissen zijn per saldo hoger uitgevallen dan begroot (+€311.000). Er is in 2018 € 77.000 aan transitievergoedingen uitbetaald terwijl daar in de begroting geen rekening mee was gehouden. Verder is er in de begroting slechts ten dele rekening gehouden met alle salarismaatregelen in 2018 en de toename van het aantal fte's door het grotere aantal externe onderzoeksprojecten.

De toename van de kosten van personeel niet in loondienst wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de hoge kosten van vervanging van medewerkers tijdens ziekte.

De gemiddelde personeelsbezetting gedurende het boekjaar bedroeg 75 fte (2017: 71 fte).

De salarissen zijn conform de CAO NU per 01-05-2018 met 2,0% verhoogd. Daarnaast hebben de medewerkers die op 01-05-2018 een dienstverband hadden een éénmalige bruto uitkering ontvangen van 0,6 % van het jaarsalaris.

Er zijn geen werknemers in het buitenland werkzaam.

Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders

Is er een bezoldiging van de bestuurders ja
Is er een bezoldiging van de toezichthouders ja

WNT-verantwoording 2018 Universiteit voor Humanistiek

De WNT is van toepassing op de Universiteit voor Humanistiek. Het voor de Universiteit voor Humanistiek toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 146.000. Dit betreft het WNT maximum voor het onderwijs, klasse D, complexiteitspunten gemiddelde totale baten: 4, complexiteitspunten gemiddeld aantal bekostigde studenten: 1 en complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssectoren: 5.

De WNT klasse indeling voor 2018 is op 20-03-2019, op voordracht van de audit- en remuneratiecommissie, door de raad van toezicht vastgesteld.

Bezoldiging leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1	G.J.L.M. Lensvelt-Mulders	C.P.M.J. de Waal
Functiegegevens	Rector/lid CvB	Lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-01-18 – 31-12-18	01-01-18 – 31-12-18
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,5
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	120.578	54.901
Beloningen betaalbaar op termijn	18.175	8.846
<i>Subtotaal</i>	<i>138.753</i>	<i>63.747</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	146.000	73.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	138.753	63.747
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017		
bedragen x € 1	G.J.L.M. Lensvelt-Mulders	C.P.M.J. de Waal
Functiegegevens	Rector/lid CvB	Lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01-01-17 – 31-12-17	01-06-17 – 31-12-2017
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,5
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	123.367	29.282
Beloningen betaalbaar op termijn	16.853	4.830
<i>Subtotaal</i>	<i>140.220</i>	<i>34.112</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	141.000	41.125
Totale bezoldiging	140.220	41.125
Totale bezoldiging	140.220	41.125

Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	B.E. van Vucht Tijssen	M.J.A.M. Wijnhoven	J.J. Schippers
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-01-18 – 31-12-18	01-01-18 – 31-12-18	01-01-18 – 31-12-18
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	4.080	4.080	4.080
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.900	14.600	14.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017			
bedragen x € 1	B.E. van Vucht Tijssen	M.J.A.M. Wijnhoven	J.J. Schippers
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01-01-17– 31-12-17	01-01-17– 31-12-17	01-01-17– 31-12-17
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	4.000	4.000	4.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.150	14.100	14.100

bedragen x € 1	M. Slob	J. Hoitink	D. Roovers
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-01-18 – 31-08-18	01-01-18 – 31-12-18	01-09-18 – 31-12-18
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	2.720	4.080	1.360
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	9.733	14.600	4.867
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017			
bedragen x € 1	M. Slob		
Functiegegevens	Lid RvT		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01-01-17– 31-12-17		
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	4.000		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	14.100		

	Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017
Afschrijvingen (13)			
Materiële en immateriële vaste activa	216.655	258.000	399.963

Met ingang van 2018 wordt er niet meer afgeschreven op de gebouwen, deze kosten waren nog wel begroot. In verband met herziening van de activeringsgrens is er in 2017 een éénmalige extra waardevermindering van € 80.668 geboekt.

Huisvestingslasten (14)			
Onderhoud	29.734	50.000	29.477
Energie en water	48.075	50.000	42.928
Schoonmaakkosten	64.879	59.000	56.330
Heffingen	29.658	28.000	30.373
Overige	36.142	34.000	37.552
	<u>208.490</u>	<u>221.000</u>	<u>196.660</u>

Schoonmaakkosten

De kosten van het tweejaarlijkse conserveren van de linoleum vloeren waren hoger dan begroot.

	<u>Rekening 2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>Rekening 2017</u>
Overige lasten (15)			
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	518	0	4.541
Bureaunkosten	36.790	35.000	37.605
Bibliotheek	65.728	86.500	53.518
Reis-, verblijf-, representatiekosten	203.043	200.000	223.192
Accountantskosten: controle & advies	24.200	25.000	24.200
Overige (zie 16)	656.767	582.500	708.667
	<u>987.046</u>	<u>929.000</u>	<u>1.047.635</u>

Bibliotheek

In 2018 zijn er diverse abonnementen op o.a. tijdschriften en online diensten opgezegd die nog wel waren begroot.

Overige (16)

Diverse dienstverlening	194.187	200.000	211.566
Advertentiekosten/drukwerk	52.959	50.000	49.548
Kantinekosten/restauratief	30.562	25.000	32.859
Lidmaatschappen/contributies	16.298	15.000	12.387
Subsidies	73.263	25.000	72.983
Software/bestandsgebruik	176.533	200.000	197.494
Overige	112.964	67.500	131.830
	<u>656.767</u>	<u>582.500</u>	<u>708.667</u>

Subsidies

In 2018 is door de UvH als penvoerder van een extern onderzoeksproject € 59.085 van de totale projectopbrengst als subsidie aan de samenwerkingspartners uitbetaald.

Financiële baten/lasten (17)

Rentebaten	1.358	0	905
Af: rentelasten en bankkosten	2.315	0	4.341
	<u>-958</u>	<u>0</u>	<u>-3.436</u>

Overige gegevens

Verbonden Partijen

Naam	Juridische Vorm	Statutaire zetel	Code activi- teiten	E.V. 31-12- 2018 €	Resultaat 2018 €	Artikel 2: 403 BW ja/nee	Deelname %	Consolidatie ja/nee
Universiteitsfonds Universiteit voor Humanistiek	Stichting	Utrecht	4	7.428	1.478	nee	100	nee
Totaal				7.428	1.478			

code activiteiten: 1 contractonderwijs, 2 contractonderzoek, 3 onroerende zaken, 4 overige

Naam	Omschrijving doelstelling	Samenstelling van bestuur en directie	
Universiteitsfonds Universiteit voor Humanistiek	Het bevorderen van wetenschappelijk onderwijs en onderzoek aan de Universiteit voor Humanistiek	Voorz.	G.J.L.M. Lensvelt-Mulders
		Overig	J.W. Metz
		Overig	C.P.M.J. de Waal

Studievereniging UvH

De enige relatie met de studievereniging is een jaarlijkse bijdrage voor het organiseren van activiteiten. De UvH heeft hierop geen beleidsbepalende invloed.

Honoraria van de onafhankelijke accountant

In het boekjaar zijn de volgende bedragen inclusief BTW aan accountants honoraria ten laste van het resultaat gebracht:

	Astrum Onderwijsaccountants 2018	Astrum Onderwijsaccountants 2017
Onderzoek van de jaarrekening	24.200	24.200
Andere controle opdrachten	0	0
Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	0
Andere niet controle diensten	0	0
	24.200	24.200

Vaststelling jaarverslag 2018 Stichting Universiteit voor Humanistiek

Het college van bestuur van de Universiteit voor Humanistiek heeft in zijn vergadering van 23 mei 2019 de rekening en verantwoording over het boekjaar 2018 vastgesteld.

	Naam	Handtekening
Voorzitter	Prof. dr. G.J.L.M. Lensvelt-Mulders	
Lid	C.P.M.J. de Waal RC RB MBA	

Goedkeuring jaarverslag 2018 Stichting Universiteit voor Humanistiek

Het stichtingsbestuur van de Stichting Universiteit voor Humanistiek te Utrecht houdt overeenkomstig artikel 4.3 van de statuten van de Stichting als raad van toezicht controle en toezicht op de instelling. Handelend in deze hoedanigheid heeft het bestuur in zijn vergadering van 18 juni 2019 de rekening en verantwoording over het boekjaar 2018 goedgekeurd, onder voorbehoud van een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening en een goedkeurend Assurance-rapport bij de bekostigingsgegevens.

Functie	Naam	Handtekening
Voorzitter	Mw. dr. B.E. van Vucht Tijssen	
Portefeuillehouder financiën	Dhr. drs. M.J.A.M. Wijnhoven	
Lid	Dhr. prof. dr. J.J. Schippers	
Lid	Mw. mr. dr. J.E. Hoitink	
Lid	Mw. drs. D.M.G. Roovers	

DEEL 3 BIJLAGEN

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Universiteit voor Humanistiek

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Universiteit voor Humanistiek te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Universiteit voor Humanistiek te Utrecht op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2018;
- (2) de staat van baten en lasten over 2018; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Universiteit voor Humanistiek, zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Zoetermeer, 18 juni 2019

Astrium Onderwijsaccountants B.V.

Was getekend,

A. van der Have MSc RA

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

2. Bestuur van de universiteit

Bezoldiging

Binnen de Stichting Universiteit voor Humanistiek geldt de declaratieregeling CvB-leden Nederlandse universiteiten (d.d. 1 januari 2018). Op basis daarvan zijn onderstaand de declaraties opgenomen van het college van bestuur over 2018. De declaraties zijn tevens in overeenstemming met de interne declaratierichtlijnen van de Universiteit voor Humanistiek en voldoen aan het declaratieprotocol zoals dat in februari 2013 is vastgesteld door de raad van toezicht.

Prof. dr. G.J.L.M Lensvelt-Mulders

(x € 1)	2018	2017	2016
Representatiekosten	256	266	126
Reiskosten binnenland	6.339	6.063	7.407
Reiskosten buitenland	0	0	1.083
Overige Kosten	0	433	476
Totaal	6.595	6.762	9.092

C.P.M.J. de Waal RC RB MBA

(x € 1)	2018	2017	2016
Representatiekosten	129	0	0
Reiskosten binnenland	4.121	2.122	0
Reiskosten buitenland	0	0	0
Overige kosten	898	45	0
Totaal	5.148	2.167	0

Nevenfuncties leden college van bestuur (per 31 december 2018)*

Naam	Hoofdfunctie	Nevenfuncties	
		Organisatie	Functie
Prof. dr. G.J.L.M. Lensvelt-Mulders	Rector magnificus en voorzitter van het college van bestuur Universiteit voor Humanistiek	Stichting Universiteitsfonds Universiteit voor Humanistiek	Voorzitter bestuur (qq)
		Stichting Socrates	Lid bestuur (qq)
		Humanistische Alliantie	Secretaris
		Netwerk Levensbeschouwelijke Universiteiten (NLU)	Voorzitter
		Rectorenoverleg VSNU	Lid namens NLU
		Raad van commissarissen RABO bank Hart van Brabant	Vicevoorzitter
C.P.M.J. de Waal RC RB MBA	Lid college van bestuur Universiteit voor Humanistiek en Directeur bij de Politie	Stichting Universiteitsfonds Universiteit voor Humanistiek	Lid bestuur (qq)
		Woningstichting Wageningen	Lid van de raad van commissarissen, lid van de remuneratiecommissie en lid auditcommissie
		Scholengroep Rijk van Nijmegen	Lid van de raad van toezicht en voorzitter audit/huisvestingscommissie
		Samenwerkende stichtingen Het Kopland en Zienn	Lid van de raad van advies
		Organisatie- en adviesbureau Ywyly	Eigenaar

* N.B. Er is geen sprake van conflicterende functies in het kader van de Code Goed Bestuur.

3. Nevenfuncties leden raad van toezicht (per 31 december 2018)

Naam	Hoofdfunctie	Nevenfuncties	
		Organisatie	Functie
Dr. B.E. van Vucht Tijssen	Zelfstandig (interim) bestuurder en adviseur hoger en middelbaar onderwijs.	Universiteit voor Humanistiek	voorzitter raad van toezicht
		NVAO	lid algemeen bestuur
		Seniorweb	voorzitter algemeen bestuur
		Stichting METS	voorzitter raad van toezicht
		Stichting Socrates	voorzitter algemeen bestuur
Drs. M.J.A.M. Wijnhoven	Voorzitter universiteitsraad Tilburg University	Universiteit voor Humanistiek	Lid raad van toezicht, portefeuillehouder financiën, voorzitter audit- en remuneratiecommissie
		ProjectSoft PM	adviseur
		Rien Wijnhoven Advies	eigenaar-directeur
		Vereniging Landelijk Overleg Universitaire Medezeggenschap (LOVUM)	voorzitter
Prof. dr. J.J. Schippers	Hoogleraar arbeidseconomie, Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie, Universiteit Utrecht en voorzitter personeelsgeleding universiteitsraad	Universiteit voor Humanistiek	lid raad van toezicht en lid audit- en remuneratiecommissie
		Talent naar de Top	lid monitorcommissie
		NSVP	lid bestuur
		Atria	lid maatschappelijke adviesraad
		KNAW/NIDI	affiliated researcher
		Stichting Kleur in de Zorg	lid bestuur
		Stichting Emancipatie Online	lid bestuur
Mr. dr. J.E. Hoitink	Strategisch adviseur/directeur/interim manager voor opdrachtgevers in de publieke sector	Universiteit voor Humanistiek	lid raad van toezicht
		Universiteit Utrecht	Lid maatschappelijke adviesraad faculteit Rechtsgeleerdheid

Naam	Hoofdfunctie	Nevenfuncties	
		Organisatie	Functie
Drs. D.M.G. (Daan) Roovers	Zelfstandig filosoof, schrijver, denker & spreker	Universiteit voor Humanistiek	lid raad van toezicht
		Universiteit van Amsterdam	docent publieksfilosofie
		Omroep Human	programmamaker
		Rode Hoed	programmamaker
		Fonds podiumkunsten	voorzitter

4. Ordinariaten en bijzondere leerstoelen (per 31 december 2018)

Mutaties ordinariaten en bijzondere leerstoelen

In 2018 is de leerstoel *Cultuurpsychologie en Geestelijke Begeleidingswetenschappen* van Prof. Hans Alma voortgezet onder een andere naam en door een andere hoogleraar. De leerstoel werd in 2018 opgevolgd door de leerstoel *Humanistische Geestelijke Verzorging Studies in een plurale samenleving* door Prof. Gaby Jacobs. Besloten is de leerstoel meer te concentreren op onderzoek en onderwijs op het gebied van humanistische geestelijke verzorging.

Een andere wisseling van de wacht heeft plaatsgevonden met betrekking tot de bezetting van de leerstoel *Educatie*. Prof. Dorette de Ruijter volgde op 1 juni 2018 Prof. Wiel Veugelers op als leerstoelhouder. De leerstoel is nader versterkt door de aanstelling van prof. De Ruijter als fulltime hoogleraar en middels de aanstelling van een universitair docent.

Structurele leerstoelen

Leeropdracht	Hoogleraar	Omvang
Wetenschapstheorie, Methodologie en Onderzoeksleer	prof. dr. G. Lensvelt-Mulders	1.0 fte
Burgerschap en Humanisering van de Publieke Sector	prof. dr. E. Tonkens	1.0 fte
Cultuurpsychologie en Geestelijke Begeleidingswetenschappen	prof. dr. H. Alma (tot 1-10-2018)	1.0 fte
Humanistische Geestelijke Verzorging Studies voor een plurale samenleving	Prof dr. G. Jacobs (per 1-9-2018)	1.0 fte
Zorgethiek	prof. dr. C. Leget	0.8 fte
Humanisme en Filosofie	prof. dr. J. Duyndam	1.0 fte
Educatie	prof. dr. W. Veugelers (tot 1-6-2018)	0.4 fte
Educatie	prof. dr. D. de Ruijter (per 1-6-2018)	1.0 fte

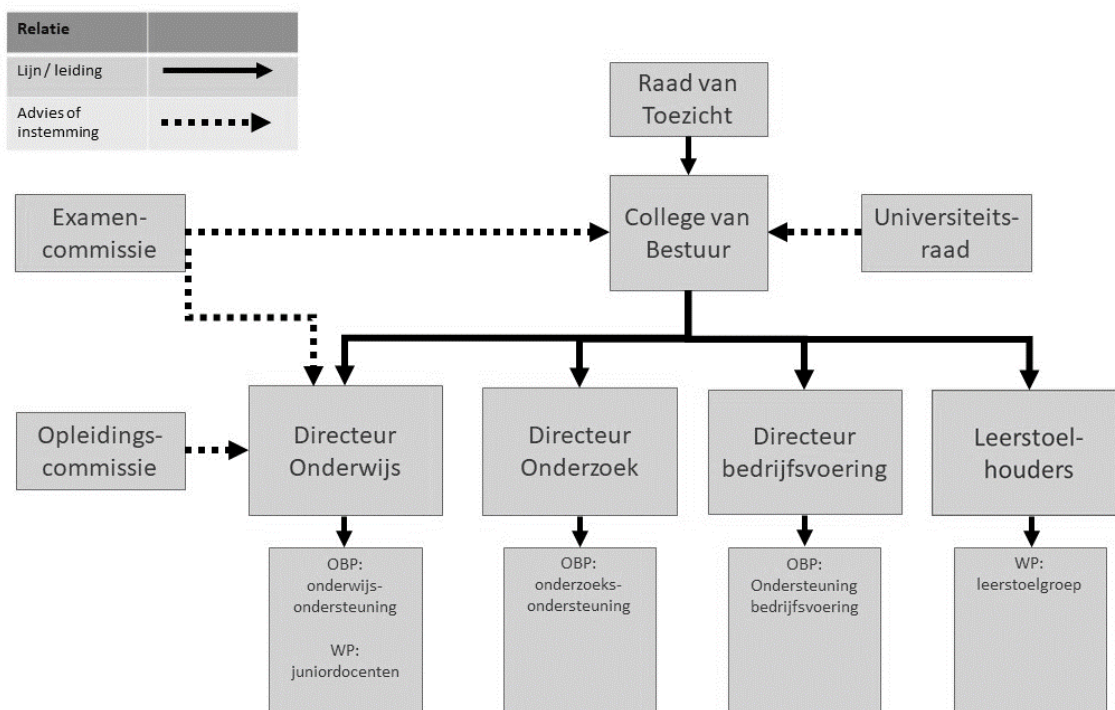
Persoonlijke leerstoelen

Leeropdracht	Hoogleraar	Omvang
Zorgethiek	prof. dr. F. Vosman (tot 17-6-2018)	1.0 fte
Zorg-ethische aspecten van informele zorg	prof. dr. A. Goossensen	0.6 fte
Burgerschap en morele diversiteit	prof. dr. S. Saharso	0.2 fte

Bijzondere leerstoelen

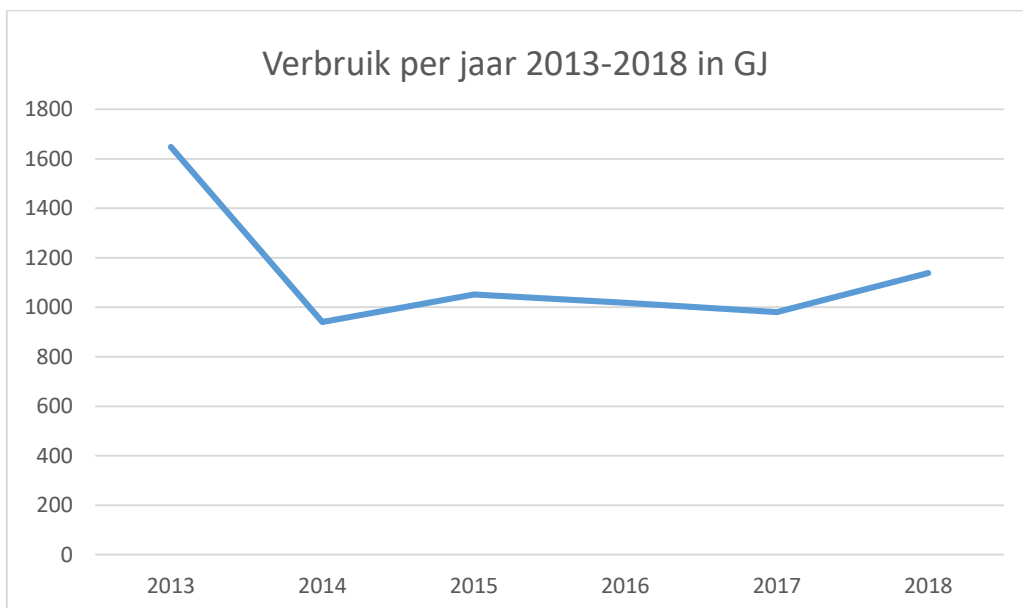
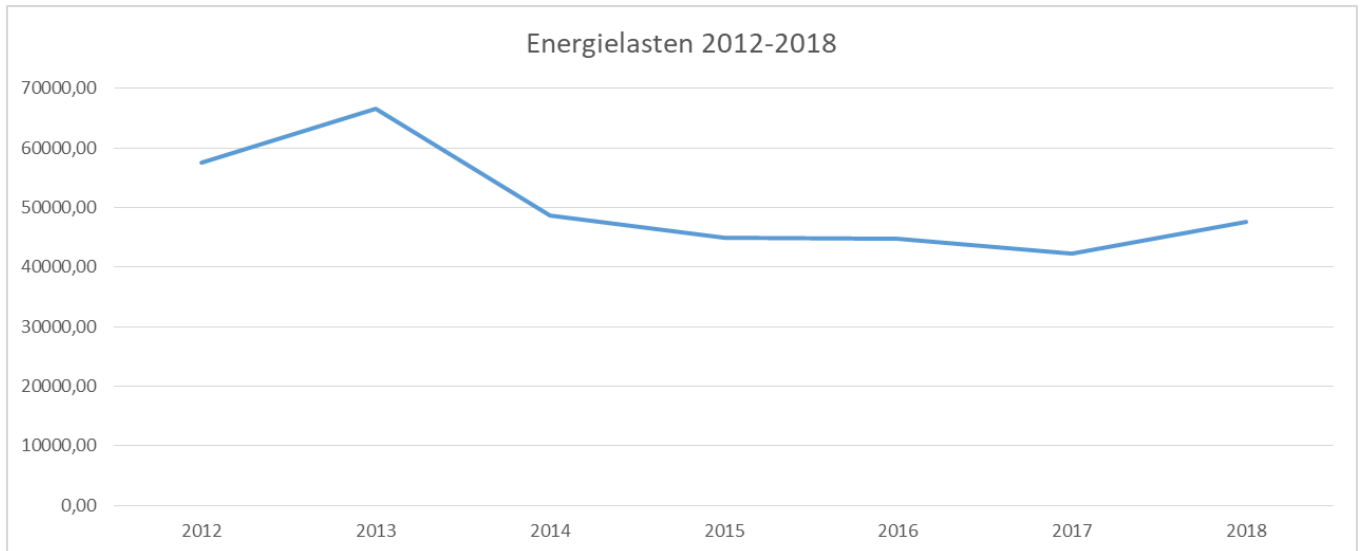
Leeropdracht	Vestigende instantie	Bijzonder hoogleraar	Omvang
Grondslagen maatschappelijk werk	Marie Kamphuis Stichting	prof. dr. M.J. Trappenburg	0.2 fte
International Humanism and the Art of Living	Stichting Socrates	prof. dr. A. Swinnen	0.2 fte
Educatie	Centrum Humanistische Vorming	prof. dr. W. Veugelers (tot 1-6-2018)	0.2 fte
Levensbeschouwing en geestelijke volksgezondheid met bijzondere aandacht voor de psychiatrie	Kenniscentrum voor levensbeschouwing en geestelijke volksgezondheid	prof. dr. A. Braam	0.2 fte
Ethiek en spiritualiteit van de palliatieve zorg	Associatie van zelfstandige high-care hospices & het Integraal Kankercentrum Nederland	prof. dr. C. Leget	0.2 fte
Zorgethiek en mensen met Multiple Sclerose	Nationaal MS Fonds	prof. dr. L. Visser	0.2 fte
Vrijzinnige religie en humanisme	Stichting Stimulering Vrijzinnig Gedachtegoed	prof. dr. L. ten Kate	0.3 fte
Vrijwilligers Palliatieve Terminale zorg	VPTZ Nederland	prof. dr. A. Goossensen	0.2 fte
Empowerment van kwetsbare ouderen	Gemeente Rotterdam	prof. dr. A. Machielse	0.2 fte
Pedagogische dimensies van onderwijs, opleiding en vorming, met bijzondere aandacht voor processen van humanisering en persoonsvorming	NIVOZ	prof. dr. G. Biesta	0.2 fte

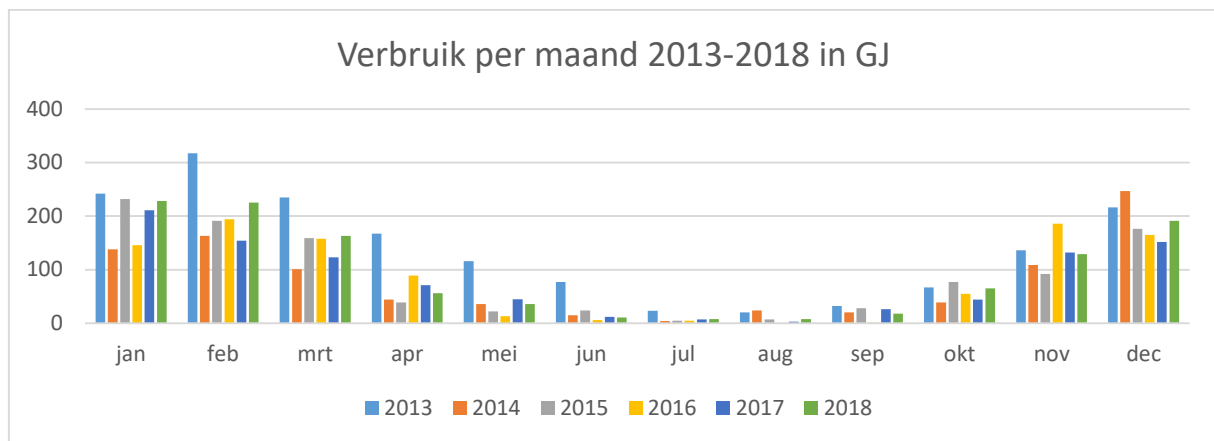
5. Interne organisatie Universiteit voor Humanistiek

6. Duurzame bedrijfsvoering bij jaarverslag 2018

De energielasten zijn door verschillende oorzaken iets toegenomen sinds 2017. Zo waren er meer vorstdagen en de grote onderhoudswerkzaamheden aan de tuinkant van het pand dit jaar hebben een negatieve invloed gehad op het verbruik. Bij de onderhoudswerkzaamheden is op veel plekken dubbel glas geplaatst waardoor we erop rekenen dat in 2019 de dalende trend weer voortgezet zal worden.

Het elektriciteitsverbruik is stabiel gebleven t.o.v. 2017.

